

quoniam sequitur deus pro quanto aliquid includit praeteritum

Primo cognitio a deo determinate euenit. sed o[mn]i futu[r]u[m] p[ro]p[ter]tinges est cognitio a deo. ergo o[mn]i futu[r]u[m] co[n]tinges determinate euenit. Patet p[ro]p[ter] q[uo]d deus i[n] sua p[ro]p[ter]tate no[n] p[ro]fallit. sicut minor e[st] nota. q[uo]d deus nihil latet cu[m] sit o[mn]i scie[n]s sicut e[st] oportet. Adm[odum] q[uo]d futu[r]u[m] p[ro]p[ter]tinges p[ro] ad duo referri. Uno ad ca[us]a[m] p[ri]ma[m] & sic est necessarium & sic p[ro]p[ter]o formata de ip[s]o est determinate vera. Alio ad ca[us]a[m] p[ro]p[ter]tatis & sic no[n] est necessarium. & ergo p[ro]p[ter]o formata de ip[s]o no[n] est determinate fa[cta]. Pro quo nota duz s[un]t scilicet Tho. q[uo]d multu[m] dicitur se h[ab]ere cognitio intellectus h[um]ani & diuini. q[uo]d n[on] p[ro]p[ter]tatis h[um]ana cadit sub ordine t[em]p[or]is vel p[ro] se vel p[ro] acc[us]is. q[uo]d aia i[n] p[ro]p[ter]o & diuident do[n]de necesse h[ab]et ad iudic[and]u[m] t[em]p[or]is v[er]u[m] d[icitu]r i[n] p[ro] de aia. & ergo sub eius p[ro]p[ter]tate cadit res sub r[ati]o[n]e p[ri]ntis p[re]teriti & futuri. p[ri]ntia p[ro]gnoscit t[em]p[or]e actus ex[ist]entia & sensu aliquid p[re]cepti b[e]n[e]dicta. p[re]terita a[ut]e p[ro]gnoscit v[er]u[m] m[er]ita. futura p[ro] no[n] p[ro]gnoscit in seip[s]is q[uo]d n[on] dicitur s[ed] p[ro]gnoscere ea p[ro] i[n] ca[us]a suis. & hoc tripl[ic]i. Primo p[ro] certitudine si totalit[er] i[n] suis ca[us]a s[un]t determinate. ex q[ui]bus de necessitate euenient. scdo p[ro] p[ro]p[ter]tate si no[n] s[un]t sic determinate q[uo]d impediti p[ro]nt. sic que s[un]t v[er]u[m] i[n] plurib[us]. scio nullo s[ed] i[n] suis ca[us]a s[un]t o[mn]i i[n] p[ro]na no[n] mag[is] determinata ad vnu[m] q[uo]d ad aliud. v[er]u[m] i[n] illis q[ui] s[un]t ad v[er]u[m] lib[er]u[m]. sed deus e[st] o[mn]i extra ordinem t[em]p[or]is q[ui] i[n] arce e[st] i[n]t[er]it[us] p[ro]p[ter]tate que e[st] tota s[ed] cu[m] subiacet totus t[em]p[or]is decursus s[ed] vnu[m] & simpliciter eius i[n]tuitu[m]. & id vno intuitu videt o[mn]ia q[ui] agunt s[ed] t[em]p[or]is decursus vnu[m] q[uo]d q[uo]d s[un]t i[n] seip[s]o ex[ist]ent. no[n] q[ui] sibi futu[r]u[m] q[ui] ad eius i[n]tuitu[m] p[ro]t e[st] i[n] solo ordine luaz. ca[us]a q[ui] s[un]t i[n] ip[s]o o[mn]i d[icitu]r ca[us]a. v[er]u[m] deo o[mn]i finalit[er] sic videt vnu[m] q[uo]d q[uo]d e[st] i[n] q[ui] q[ui] t[em]p[or]e. sic oculus h[um]anus videt so[r]te sedere i[n] seip[s]o. no[n] i[n] sua ca[us]a. sed ex hoc q[uo]d h[oc] videt so[r]te sedere no[n] tollit eius p[ro]p[ter]tate q[ui] respicit ordinem ca[us]a ad effectum. & t[em]p[or]e verissime & infallibiliter videt oculus ho[m]i[n]is so[r]te sedere duz sedet. q[uo]d vnu[m] q[uo]d q[uo]d p[ro]t e[st] i[n] seip[s]o i[n] de terminatu[m] e[st]. sic ergo relinquitur q[uo]d de certissime & infallibiliter cognoscit o[mn]ia que s[un]t i[n] t[em]p[or]e. & t[em]p[or]e q[ui] i[n] t[em]p[or]e eueniunt non s[un]t vel s[un]t ex necessitate sed p[ro]p[ter]tate. Et quoniam n[on] e[st] ex[ist]entia h[ab]et p[ro]p[ter]tate accipi p[ro]t ex ordinem loci. Nam s[ed] p[ro]p[ter]tate i[n] q[ui]to p[ro]p[ter]tate s[ed] p[ro]p[ter]tate i[n] magnitudine e[st] p[ro]p[ter]tate. & post[er]i[us] i[n] motu. & p[ro]p[ter]tate i[n] t[em]p[or]e. Si ergo s[un]t multi ho[m]i[n]es p[ro] v[er]u[m] aliqua[m] t[ra]nscur[us] q[ui]libet eor[um] q[ui] sub ordine t[ra]nscur[us] p[ro]t h[ab]et p[ro]p[ter]tate de p[ro]p[ter]tate d[icitu]r & succed[er]e i[n] q[ui]ntu[m] s[ed] p[ro]p[ter]tate & succed[er]e q[uo]d p[ro]t ad ordinem loci. & id[em] q[ui]libet eor[um] videt eos q[ui] iuxta se s[un]t. & aliquos eor[um] q[ui] eos p[ro]cedunt. eos a[ut]e q[ui] post se s[un]t videt no[n] p[ro]t. Si a[ut]e aliq[ui]s e[st] extra totu[m] ordinem t[ra]nscur[us]. v[er]u[m] p[ro]t i[n] aliq[ui] excelsa turri p[ro]tutus v[er]u[m] p[ro]t fer tota via videt. videt q[ui] d[icitu]r s[ed] s[ed] o[mn]i i[n] via ex[ist]ent no[n] sub r[ati]o[n]e p[ro]ced[er]e & subseq[ue]nt[er] i[n] p[ro]p[ter]tate. s[ed] ad eius i[n]tuitu[m] sed s[ed] o[mn]i videret & quo v[er]u[m] aliu[m] p[ro]ced[er]e. Et q[uo]d hoc videt logici negotij modum excedere. ideo plus ra de his dicere recuso

Quod si sit in fine textus posita (o[mn]e q[uo]d est q[ui] necesse est esse) Adm[odum] q[uo]d sic. q[uo]d si aliq[ui]d e[st] impossibile e[st] illud simul non esse. necesse est t[em]p[or]e illud esse. Aliis e[st] notu[m] q[uo]d illud p[ro]p[ter]tate (impossibile e[st] s[ed] e[st] & no[n] esse) p[ro]na s[ed] q[uo]d impossibile no[n] esse e[st] p[ro]p[ter]tate h[ab]et q[uo]d e[st] necesse esse. q[uo]d s[ed] de vno ordine q[ui] fecit p[ro]p[ter]tate er p[ro]p[ter]tate o[mn]i q[uo]d no[n] e[st] q[ui] no[n] e[st] necesse e[st] no[n] esse. p[ro]p[ter]tate q[uo]d si aliq[ui]d no[n] e[st] impossibile e[st] illud s[ed] e[st]. ergo necesse e[st] no[n] esse. p[ro]na tenet i[n] v[er]itate.

Notandum

hec necessitas no[n] est absoluta sed ex sup[er]p[ro]p[ter]tate q[uo]d no[n] p[ro]t simpl[ic]i absolute dicit q[uo]d o[mn]e q[uo]d e[st] necesse e[st] e[st] q[uo]d no[n] id[em] fecit p[ro]na q[ui] d[icitu]r o[mn]i ens q[ui] e[st] ex necessitate. fecit necessitas ex sup[er]p[ro]p[ter]tate. sed q[ui] d[icitu]r o[mn]i ens e[st] ex necessitate fecit necessitas absoluta. Et q[uo]d d[icitu]r e[st] de e[st] intelligendu[m] e[st] s[ed] de no[n] e[st]. q[uo]d aliud e[st] simpl[ic]i ex necessitate no[n] e[st]. & aliud e[st] ex necessitate no[n] e[st] q[ui] no[n] e[st]

Ista p[ro]p[ter]o. s[ed] res e[st] albus so[r]te ex[ist]ente albo e[st] co[n]tinges. ergo male d[icitu]r q[uo]d sit necessaria q[ui] e[st] albus. Aliis p[ro]bat. p[ro] o[mn]i logicos dicit[ur] illa e[st] de materia p[ro]p[ter]tate. Adm[odum] h[ab]et illa no[n] s[ed] necessaria necessitate logica. e[st] t[em]p[or]e necessaria necessitate p[ro]p[ter]tate. Pro quo notand[um] duz. q[uo]d necessarium d[icitu]r q[uo]d no[n] e[st] possibile alit[er] se h[ab]ere. sic ergo possibile d[icitu]r dupl[ic]i. ita & necessarium. Qu[od] possibile vno d[icitu]r illud q[uo]d h[ab]et reale p[ro]nam ad e[st] v[er]u[m] v[er]u[m] t[em]p[or]e accipit p[ro]p[ter]tate. Alio mo[d]o d[icitu]r possibile q[uo]d ex[ist]ent no[n] implicat p[ro]p[ter]tate d[icitu]r sic capitur logice. & hoc scdo mo[d]o ista p[ro]p[ter]o. s[ed] res currit ip[s]o currere e[st] possibilis. sed no[n] p[ro]mo. S[ed] necessarium d[icitu]r dupl[ic]i. Uno mo[d]o d[icitu]r necessarium p[ro]p[ter]tate q[uo]d no[n] p[ro]t impediti p[ro]t aliqua[m] p[ro]nam. Alio mo[d]o d[icitu]r necessarium logice cu[m] oppositu[m] implicat p[ro]p[ter]tate. sed q[ui]d e[st] necessarium logice e[st] necessarium p[ro]p[ter]tate. sed no[n] e[st] tota. q[uo]d p[ro]p[ter]tate p[ro]nt & p[ro]p[ter]tate e[st] necessarium p[ro]p[ter]tate. & non logice.

Ex dea p[ro]p[ter]o sequitur falluz. q[uo]d ip[s]a e[st] falsa. Aliis p[ro]bat sic arguendo. o[mn]e q[uo]d e[st] q[ui] e[st] necesse e[st] e[st]. s[ed] e[st] q[ui] e[st]. q[uo]d so[r]te necesse e[st] e[st]. q[uo]d falluz e[st]. Adm[odum] q[uo]d no[n] h[ab]et p[ro]p[ter]tate. sed opteret addere p[ro]p[ter]tate q[uo]d fuit addita i[n] maiore. & t[em]p[or]e opteret sic p[ro]p[ter]tate. ergo necesse e[st] so[r]te esse q[ui] e[st]. & sic pat[et] q[uo]d h[ab]et arguit a dicto s[ed] q[uo]d ad de[m] simpl[ic]i. q[uo]d arguit a necessitate p[ro]p[ter]tate ad necessitate absolutam. Vel d[icitu]r q[uo]d h[ab]et arguit a sensu p[ro]p[ter]tate ad sensu diuisu[m] falluz q[uo]d p[ro]na no[n] valet. Et hec sufficiat circa p[ri]ma[m] lib[er]u[m] perib[er]mentas. Aristo.

De bonia aut

est de aliquo affirmato scans aliq[ui]d. hoc aut e[st] v[er]u[m] nom[en] v[er]u[m] inno[n]abile vnu[m] aut op[er]e & de vno

hoc e[st] i[n] affirmato. nom[en] aut d[icitu]r e[st] i[n]no[n]abile p[ro]p[ter]tate. no[n] h[ab]et e[st] nom[en] q[ui]d e[st] no[n] dico. s[ed] i[n]finitu[m] nom[en]. vnu[m] e[st] quoda[m]o fecit i[n] finitu[m] quoda[m]o d[icitu]r et no[n] currit no[n] p[ro]p[ter]tate s[ed] i[n] finitu[m] p[ro]p[ter]tate. o[mn]i s[ed] erit affirmatio v[er]u[m] ex no[n]ie et p[ro]p[ter]tate. v[er]u[m] ex infinito no[n]ie et p[ro]p[ter]tate

Post p[ro]p[ter]tate i[n] p[ri]mo lib[er]o d[icitu]r de enu[n]ciato[n]e simpl[ic]i p[ro]p[ter]tate. h[ab]et p[ro]t i[n] hoc? d[icitu]r de enu[n]ciato[n]e s[ed] q[uo]d diuersificat p[ro]t aliq[ui]d sibi addit[ur]. Et diu[er]satur iste lib[er] i[n] tres tractatus s[ed] q[uo]d t[em]p[or]e p[ro]t i[n] enu[n]ciato[n]e p[ro]p[ter]tate. p[ri]mo ipe d[icitu]r. s[ed] s[ed] i[n] p[ro]p[ter]tate. s[ed] e[st] do compo s[ed] q[uo]d e[st] v[er]u[m] vel fallum i[n] enu[n]ciato[n]e. Tertio oppositio vnu[m] enu[n]ciato[n]is ad aliq[ui]d. s[ed] p[ri]mo

Questiones secundae de heribermeniay

tractatu ostendit quod accidit enunciatōi. et hoc quod aliqd addit ad dcoēs in subiecto vel p̄dicato positas. In 1° ostendit quod accidat enunciatōi ex hoc quod aliqd addit ad definiendū veritatē vel falsitatē p̄pōis. ibi (his p̄o de finitatis) In 3° soluit quādam dubitatōem circa oppositōem enunciatōnū p̄uenientē ex eo quod addit aliqd simplici enunciatōi. vtz. scz oppō sumat in enunciatōibus penes opposita p̄dicata vel penes oppositū modū enunciatōi ibi (videt aut̄ p̄ia esse affirmatō) Prim^o tractatus h̄t duo capla. in p̄mo definit de enunciatōne. put recipit additōez negatōis infinitatis q̄ non tollit vnitatē enunciatōis. In scdo definit de enunciatōne. put recipit additōem alicui⁹ tollētis vnitatē enunciatōis. ibi (at uero vni⁹ de pl̄ibus) Primū caplm̄ dicitur in duas p̄tes. in p̄ma definit de enunciatōibus de scdo adiacētē. In scda definit de illis in quibus p̄tuz ē terciū adiacētis. ibi (quā aut̄ ē terciū adiacētis) Circa p̄mū duo facit. p̄mo p̄ponit rōnes quā ad dā distiguendū. Scdo ponit eaz distictionē et ordinē. ibi (q̄re ē p̄ia) Primū iteruz in duo. qz p̄mo ponit rōnes distiguendū enunciatōnes ex p̄te noim. Scdo ostendit q̄ nō p̄t esse eadē rō distiguendū ex p̄te verborū. ibi (p̄ter verbū ar). Circa p̄mū tria facit. p̄mo p̄ponit rōnes distiguendū enunciatōnes. Scdo exponit qd̄ dixerat. ibi (nō aut̄ est) Tertio p̄cludit intentū. ibi (ois ergo erit) Relinquit ergo illud qd̄ supra dcm̄ est de definitōe affirmatōis. Dicens ex quo affirmatō est enunciatō sc̄as aliqd̄ de aliquo. et verbus p̄pōe ē nota eoz que de altero dicitur. p̄ns est q̄ illud de q̄ aliqd̄ d̄ p̄tcat ad nō. sed nō vel ē finitū v̄l infinitū. idō q̄t̄ p̄cludens subdit q̄ illud de quo aliqd̄ sc̄at. s. subcm̄ affirmatōis ē nō scz finitū qd̄ p̄pōe d̄: nō mē vt in p̄mo dcm̄ ē. vel inoiabile. i. nō infinitū qd̄ dicitur inoiabile vel inoiatuz. qz non sc̄at aliqd̄ de aliq̄ forā definita. sed solū remouet definitōem forme. Et ne aliq̄s diceret q̄ illud qd̄ in affirmatōne subiecti sit s̄l nō inoiabile. idō ad h̄ excludendū subdit q̄ illud qd̄ est p̄tū in affirmatōe. s. vna de q̄ nūc loq̄mur opz eē vni⁹ et de vno subiecto. et sic opz q̄ subcm̄ tal̄ affirmatōnis sit nō vel nō infinitū. Quid aut̄ sit nō et qd̄ nō in finitū dcm̄ ē pus. Et exp̄sificat de noie infinito dicēs. q̄ nō hō nō ē nō s̄z ē nō infinitū. sic. nō currit nō ē p̄m̄ s̄z ē infinitū p̄m̄. Et qz aliq̄s possz dicere q̄ affirmatō in q̄ subiecti nō infinitū nō sc̄at vni⁹ de vno. qz nō infinitū nō sc̄at vni⁹. Dicit p̄hs q̄ nō infinitū qd̄ dcm̄ sc̄at vni⁹. nō em̄ sc̄at vni⁹ simplr̄ sic. nō finitū qd̄ sc̄at vni⁹ formā ḡ. vel sp̄ci aut̄ etz̄ indidui. s̄z inq̄tū sc̄at negatō nō forā alicui⁹. in q̄ negatōe m̄tra p̄ueniūt. sic. in qd̄dam vno fm̄ rōez sic qd̄ dcm̄ d̄: vni⁹ sc̄are. Et p̄dcis p̄cludit p̄positū. s. q̄ duplex ē mod⁹ affirmatōnū. qd̄ em̄ ē affirmatō q̄ p̄stat ex noie et p̄bo. qd̄ aut̄ q̄ p̄stat ex noie infinito et p̄bo. Et eadē d̄rā p̄t accipi ex p̄te negatōis. quia de quocūqz p̄tingit affirmare contingit et negare. vt in p̄mo habitum est

¶ P̄ter p̄bū aut̄ nulla ē affirmatio v̄l negatio. eē m̄ v̄l fuit v̄l erit v̄l q̄cumqz alia hmōi p̄ba et his sunt que s̄t̄ posita p̄sc̄at em̄ t̄ps. Dicit p̄hs ostē q̄ d̄rā enunciatōnū nō p̄t sumi ex p̄te p̄bi sic. sicutur ex p̄te nois. Dicit q̄ p̄ter p̄bū finitū p̄ntis p̄teritū v̄l futuri t̄ps sic. s̄t̄ ē fuit et erit et alia hmōi q̄ t̄ps p̄sc̄at nulla ē affirmatō vel negatō. sed p̄ter nō p̄t

esse aliq̄ affirmatō vel negatio vt patz si ponat loco noim̄ infinituz nomē

¶ Quare loco p̄bi i enunciatōe nō p̄t poni infinituz p̄bū. hoc ē q̄re p̄bū in enunciatōe infinitari nō p̄t. Ad 3. q̄ sc̄us. p̄bo. hui⁹ duplicē as̄ signat rōez. P̄ia qz infinitū p̄bū p̄stituit p̄ additōem infinite p̄ticle. q̄ qd̄ addita p̄bo p̄ se dicto. i. extra enunciatōne posito remouet ip̄m̄ absolute. et idō extra enunciatōez p̄t accipi p̄bū infinitū p̄ modū vni⁹ dcois. sic. et nō infinitū. S̄z q̄ negatō addit p̄bo in enunciatōne posito negatō illa remouet p̄bū ab aliq̄ et sic sc̄it enunciatōne negatiuā qd̄ nō facit ex p̄te nois qz enunciatō nō est fictur negatiuā nisi p̄ hoc q̄ negatō compō q̄ importat in p̄bo. et idō p̄buz infinitū in enunciatōe posituz sit p̄m̄ negatiuū. Scda cā qz in nullo variat veritas enunciatōnis siue vtamur negatiuā p̄ticle. vt infinitatē p̄bū vni⁹ vel vt faciētē negatiuā enunciatōez. et idō accipit sp̄m̄ simpliciōre intellexit. vt ē magis i p̄optu. Et in est q̄ Aristo. nō diuersificauit affirmatōez p̄ hoc q̄ sit ex verbo vel infinito p̄bo. sicut diuersificauit p̄ hoc q̄ est ex nomie vel infinito nomie.

¶ Verbi infinitū p̄t coniugari. sed p̄buz in hoc q̄ coniugari in p̄mis et sc̄dis p̄sonis p̄cludit certū suppositū et facit enunciatōem. igit. P̄ator p̄batur qz dicim⁹ nō curro nō currit. sc̄. sed mior ē nota ex regulā grāmatico. Et p̄firmat qz p̄ba excepte actōis infinitari nō p̄t. et in definita supposita includit. Ad 3. q̄ p̄ba p̄me et sc̄de p̄sonaz. et s̄l p̄ba excepte actōis infinitari nō p̄t. qz hmōi p̄ba sibi dcm̄iant certa et definita supposita. ob hoc negatō hui⁹ addita tollit compōez rei p̄bi a definito subiecto.

¶ Verbi infinitū fm̄ finiam p̄bi supius in caplo de p̄bo ē nota eoz q̄ de alio dicitur et p̄nt̄ eglit de ente et noente. ergo p̄t in p̄pōne esse infinituz. p̄na probat. qz nihil d̄: nisi in p̄pōne. Et confirmat. qz euz p̄bum extra enunciatōnū sit tā infinitatū d̄do non currit. nō laborat. et addit sibi v̄z subcm̄ d̄do fortes n̄ currit. nō videt ex hoc auferri infinitatē. ergo p̄bū i enunciatōe infinitari p̄t. Ad 4. q̄ p̄mū: q̄ p̄buz infinituz grā actus ḡn̄alis que d̄clinet negatō auferedo sp̄cales aptitudine est nota eoz q̄ de alio dicitur. q̄ actus p̄nc̄ palit̄ exercet in p̄pōe et exp̄mit. sed si negatō sibi addatur ip̄m̄ sit negatuz cū talis actus infinitari nō posset. Ad p̄firmatōez d̄dm̄. qz si p̄bo infinito addat subiectuz amittit formā sue infinitatōis. sed si volum⁹ dicere q̄ ea reti neat tūc p̄bū adiectū debz̄ resolui in verbum substantiū et eius p̄ticipiū. tunc manifeste apper q̄ negatō infinitas cadit supra p̄ticipiū. et nō supra p̄buz. Exēpli grā. si q̄s capiat in ista p̄pōe. fortes nō currit nō infinitatē. tūc d̄z sic resolui. fortes est nō currit vt p̄t manifeste ex definitōe p̄bi infinita. Et qz negatō i enunciatōe sic nō occurrit intellectui. idō meli⁹ d̄dm̄ ē q̄ simplr̄ p̄buz in enunciatōne infinitari nō posset.

¶ In noibus et verbis p̄ter d̄rām finiti et infiniti est etiā d̄rā recti et obliq̄. sed sic. p̄bū infinitū nō posuit in enunciatōe. ita nec p̄bū obliq̄ v̄t in p̄mo habitū ē. ḡ male d̄: q̄ ex illis p̄bis fuit erit et alij hmōi q̄ t̄ps p̄sc̄at p̄stitua f enunciatō. Et p̄firmat. qz enunciatō nō p̄stituit ex nomine obliq̄. q̄a s̄l nō p̄t p̄stitui ex p̄bo obliq̄. Ad 5. sicut supius dcm̄ est. q̄ p̄bus hic loq̄tur de enunciatōe secūda que p̄stitui pot̄ ex p̄bis obliq̄s et nō de enunciatōne p̄ma. Ad 6. qz

Aristo. nō diuersificauit affirmatōez p̄ hoc q̄ sit ex verbo vel infinito p̄bo. sicut diuersificauit p̄ hoc q̄ est ex nomie vel infinito nomie.
 P̄ter p̄bū aut̄ nulla ē affirmatio v̄l negatio. eē m̄ v̄l fuit v̄l erit v̄l q̄cumqz alia hmōi p̄ba et his sunt que s̄t̄ posita p̄sc̄at em̄ t̄ps.
 Dicit p̄hs ostē q̄ d̄rā enunciatōnū nō p̄t sumi ex p̄te p̄bi sic. sicutur ex p̄te nois. Dicit q̄ p̄ter p̄bū finitū p̄ntis p̄teritū v̄l futuri t̄ps sic. s̄t̄ ē fuit et erit et alia hmōi q̄ t̄ps p̄sc̄at nulla ē affirmatō vel negatō. sed p̄ter nō p̄t
 P̄ter p̄bū aut̄ nulla ē affirmatio v̄l negatio. eē m̄ v̄l fuit v̄l erit v̄l q̄cumqz alia hmōi p̄ba et his sunt que s̄t̄ posita p̄sc̄at em̄ t̄ps.
 Dicit p̄hs ostē q̄ d̄rā enunciatōnū nō p̄t sumi ex p̄te p̄bi sic. sicutur ex p̄te nois. Dicit q̄ p̄ter p̄bū finitū p̄ntis p̄teritū v̄l futuri t̄ps sic. s̄t̄ ē fuit et erit et alia hmōi q̄ t̄ps p̄sc̄at nulla ē affirmatō vel negatō. sed p̄ter nō p̄t

firmatōem dicitur. q non est sicut e. q. In obliquo nois non in- cludit ipse rectus. sed in casibus inelu dit ipm pbi pñ tis rpiis. pteritū em futuz. (q st casus xbi) dicitur p res pectū ad pñs. Un si dicat hoc erit idē est ac si diceret hoc ē futuz. hoc fuit. i. hoc ē pteritū. z. popt hoc ex casu verbi z noie fit enūciatio

Quare pma ē affirmatio z negatio. ē hō non ē hō. deū est non hō. non ē non hō. rur sus ē ois hō. non ē ois hō. est ois non hō. non est ois non hō. et in extrinsecis rpiibus eadē ratio est.

Adic p hōs pcludit ex pmissis distictōez enūciatio- nū in qbus noⁿ finitū vel infinitū ponit solū ex pte sub- lecti dicitur. q pma affirma^o de pbe est? adiacere erit hō est. z pma nega^o sibi opposita ē hō nō est. Deū poit sedaz affirmatōez vt nō hō est. z sedaz negatōez. vt nō hō nō est. Alteri^o aut poit illas enūciatōes in qb^o sub- lectū vlt^o ponit que st pto: sic ille in qbus subcm nō ē vlt^o positū. vt ois hō ē. ois hō nō ē. ois nō hō ē. ois nō hō nō ē. z subūgit q in extrinsec^o rpiibus. i. in pteritū z futuz. ro que circūstant pñs est eadē ratio sicut in pñti vt iam

Quotuplex pntelligi dicitur enūciatio (dem est ciationū de est scdo adiacere. Qdm fm textū q triplex. pma qdē intell^o qm affirmatōne z negationē. Scda fm subiectū finitū z infinitū. Tercia fm subcm vlt^o z non vlt^o positū. z qz noⁿ finitū est ratione pñs infinito. sic affirmatio prior ē nega- tione. ideo in mltiplicatione haz. ppositiōnū ponit af- firmationē an negationē. z finitū ante infinitū

Notandū Qd dicitur de est scdo adiacere. z de est de 3° adiacere. qz il- le dicitur de est scdo adiacere in qbus post hoc pñs est nullū seqtur materiale pñs. vt cuz dicitur: homo ē. z dicitur: adiacēs nō respectu alicui^o adiacētis. sed ideo qz solū vñū pponibile an ipm pntelligit cui adiacet. Sed pñs de 3° adiacere ē qñ post hoc pñs ē seqtur exp^o se materiale pñs. vt cuz dicitur: hō est alb^o. z dicitur: tū ad ias cēs nō qz poitur scio loco. sed qz intelligit post duo cō- ponibilia extrēa quoz ē vñū. i. post subcm z materia- le pñs. z ergo ē scū in ordine intelligēdi. Qd qñ dicitur: nulla ē pñs de ē pmo adiacere. ergo nulla erit de ē 3° adiacere. pñs tener. qz scdm dicitur ad pñm sic scū ad? Qdm q nō est sicut. qz pñs vt hōi nō est adiacere s3 scdi vel tertiū qz adiacere ē ad altez tacere. q pñs poit

Aristo. in mltiplicatōe pñs de est. (alte z scdo adiacere nō facit mētionē de enūciatōe pti- culari z singulari sic de indefinita z vlt^o. q est dī- minut^o pñs fm scdm Tho. q Aristo. ptermittit ex- plicare de enūciatōibz qz subiecta pticlarit^o ponunt qz tale subcm qdāntō eadē vim h3 cū subcō vlt^o nō vlt^o sūptō Sed pntermitte de singularibz id qz singularibz nō- bus nō addit aliqd signū. qre i hōi enūciatōibz nō pōt ois dīa iuzri qz nō mltiplicant singularēs penes vlt^o z nō vlt^o itatē. pñt tñ ppos ille mltiplicari fm oēs qri- tatē tā in illis qst^o de 2° adiacere. qz etiā de istis qst^o de 3° adiacere queadmo^o clare ptebit iferi^o i figura

Quā autē scū adiacēs p dicitur. duplr dicitur oppōnes: dico at vt ē iustus hō. ē tertiū

adiacere nomē vlt^o pñs in affirmatōe

Post qz pñs distictōez de ē 2° adiacere. in q bus noⁿ finitū vel infinitū ponit solū ex pte subiecti. Sic accedit ad distictōez illas enūciatōes in qbus noⁿ finitū vel infinitū ponit ex pte subiecti z pti simul. vt in pñs de ē 3° adiacere. Et diuidit in duas pñ- res. in pma distictōez hōi enūciatōes. In scda mainse- stat qdā q circa eas dubia eē possent. ibi (qm pñs 3° adiacere) duo facit. pmo definit de enūciatōibz in q bus noⁿ pñr cuz pñs ē. 2° de enūciatōibz in qbus alia p- ba ponunt. ibi (in his pñs in qbus) pñs i tres subdicit ptes fm triplicē dīaz. pmo nā qz agit de enūciatōibz in qbus subijct noⁿ finitū vlt^o sūptū. Scdo de illis in qbus subijct noⁿ finitū vlt^o sūptū. ibi (scda pñs) Tercio de illis in qbus subijct noⁿ finitū. ibi (scda pñs) Pñs itez in duas. i pma pponit diuersitatē oppōis taluz enūci- ationuz In scda pcludit eaz numez. ibi (quare qñoz) Dicit q pmo. qñ hō ē 3° adiacēs pñr tūc oppōes dicitur duplr. i. s3 in duplo pñs qz de ē 2° adiacere qz in illis de ē 2° adiacere ex pte subiecti ē solū vna oppō- ex pte vnt^o subiecti s3 qñ ē scū adiacēs pñr opz esse duas oppōes eodē subiecto ex pte fm dīaz nois pti qd pte ē finitū vel infinitū. sic bec ē vna oppō. hō ē iustus hō nō ē iustus. alia pñs oppō ē. hō ē nō iustus. hō nō ē nō ius- tus. Tūc expoit hoc qd dixerat scda ē 3° adiacēs dicit qz cū dicitur hō ē iustus hoc pñs ē adiacet sp^o pto tāqz 3° noⁿ vel pñs in affirmatōe. pñt em i pñs ē dicit noⁿ pñt qñtber deō dicit noⁿ. z sic ē 3° noⁿ. i. scia deō. s3 qz fm cōez vlt^o loqndi. deō scās rps mag^o dicit pñs qñ noⁿ. pñt h ad- dit (vel pñs) qñ dicit ad hoc q sit scū non nō refert vlt^o dicitur nomē vel pñs.

Quare qñoz iste erit. qz due qdē ad af- firmationē z negationē sese hñt fm pñtiam vt puationes. due pñs mīme. dico at qñ est aut iusto adiacet aut nō iusto. qre etiā ne- gatōnes. qñoz em s3. intelligim^o pñs qd dicitur ex his q subscpta s3 ē iustus hō. hui^o nega- tio nō ē iustus hō. ē nō iustus hō. hui^o ne- gatio nō ē nō iustus hō. ē em in hoc loco et non ē iusto et nō iusto adiacet: bec igit (quē admodū in resolutorijs dem ē) sic s3 posita

Adic pñs pcludit ex pmissis nūez enūciationū. z tria facit. Pñs poit pñs nūeri. scdo poit eaz hab^o tudinē. ibi (qz due dde) scio rōez nūeri manifestat. ibi (dico at qñ) Dicit q pmo. qz due s3 oppōes qñ est tertiū adiacēs pñr. z ois oppō est int^o duas enūciatio- nes pñs ē q sint qñoz enūciatōes ille in qbus ē tertiū adiacēs pñr de subcō finito non vlt^o sūptō. Qñc ibi (qz due dde) pñs oñt bitudinē p dcaz enūciatōnū adi uicē. dicit qz due dcaz enūciatōnū se hñt ad affir- matōez z negatōem fm pñtā sicut fm correlatōem aut analogiā vt i greco hētur sic pñtōes. alie pñs due mī- me qd qz breuit^o z obscure dem ē s3 diuersiōde a diuer- sis oppō. Ad cui^o euidētā pñs dādū ē fm scdm Tho. qz triplex noⁿ pñt pñi i hōi enūciatōibz Pñs em pñr noⁿ finitū s3 qd assumit due enūciatōes vna affirmati- z alia negatiua. i. hō ē iustus. z hō nō ē iustus q dicitur sim

hic dicitur adiacere pñs

adiaz

noⁿ finitū

scda

noⁿ finitū

scdm Tho. qz triplex noⁿ pñt pñi i hōi enūciatōibz

plures. Secūdo p̄tur no^m infinitū fm qd etiā assumūtur
 due alie. s. homo nō iustus. hō non ē nō iustus q̄ dicū/
 tur infinite. Tertio p̄o p̄dicat̄ nomē puatiū fm qd
 assumūtur due alie. s. hō est iustus. hō non est iustus.
 que dicūtur puatiue. Quidaz ergo sic exposuerūt. q̄
 due enūciatōnes eaz. quas p̄miserat. s. ille que s̄ de iu
 finito p̄dicato se habēt ad affirmatōem z negatōem q̄
 sunt de p̄dicato finito fm p̄ntiam vel analogiaz sicut
 puatiōnes. s. sicut ille que s̄ de subiecto puatiuo. Ille
 em̄ due que s̄ de infinito p̄dicato se habēt fm p̄ntiā
 ad illas que s̄ de finito p̄dicato fm trāspōem q̄ndā.
 sic affirmatio ad negatōem. z negatio ad affirmatōem.
 Nā affirmatio de p̄dicato infinito. vr ista hō ē nō iust?
 r̄ndet fm p̄ntiam negatiue de p̄dicato finito. s. hūc hō
 non ē iustus. Negatiua p̄o de p̄dicato infinito. s. hō
 mo nō est nō iust? affirmatiue de finito p̄dicato. s. hūc
 hō est iustus. p̄pter qd Theofrastus vocabat eas q̄ s̄
 de infinito p̄dicato trāspōitas. z s̄tr etiā affirmatiua
 de p̄dicato puatiuo r̄ndet fm p̄ntiam negatiue de f̄s
 nito p̄dicato. sicut hec hō est iustus. ei que est hō nō
 est iustus. Negatiue p̄o puatiue. s. hō non ē iustus. ei q̄
 est hō est iustus. Disponātur ergo in figura in p̄ma q̄
 dem linea ille q̄ sunt de finito p̄dicato. s. hō est iustus.
 hō non ē iustus. In secūda autē linea negatiua de inf̄s
 nito p̄dicato sub affirmatiua de finito. z affirmatiua sub
 negatiua. tūc due scz que s̄ de infinito p̄dicato se h̄nt
 ad affirmatōem z negatōem de finito p̄dicato sic p̄s
 uatiōnes. s. sicut ille que s̄ de puatiuo p̄dicato. Sed
 due alie que s̄ de infinito subiecto. s. nō hō est iustus
 nō hō non ē iustus minime. i. nō habent s̄llem p̄ntiaz
 z hoc mō exposuit Armenius. Sed hoc manifeste est
 p̄tra lrām. nā cum p̄miserat q̄tuor enūciatōnes duas
 scz de finito p̄dicato. z duas de infinito p̄dicato. subū
 git q̄si illas subdiuidēs quaz due q̄dem z cetera. due
 p̄o mime. Nam datur intelligi q̄ vtraz due intelligū
 tur in p̄missis. ille autē que s̄ de infinito subiecto nō in
 eludūtur in p̄missis. sed de his postea dicef. vñ manife
 stum ē q̄ de eis nūc non loq̄tur. Et ideo alij alit̄ expos
 fuerūt. dicētes q̄ p̄dicarūz q̄tuor propōitū due. s. que
 s̄ de infinito p̄dicato sic se habēt ad affirmatōem z ne
 gatiōem. i. ad ipam spēm affirmatōis z negatiōis ve
 puatiōnes. i. vr puatiue affirmatōnes z negatiōnes. hec
 em̄ affirmatiua homo ē nō iustus. nō est simplr affirmatio
 sed fm qd quasi fm puatiōem affirmatiua. sicut hō mor
 tuus nō est hō simplr sed fm puatiōem. nec illa hō non
 est nō iustus ē simplicif negatiua. Ille autē que s̄ de
 p̄dicato finito nō se h̄nt ad spēm affirmatōis z nega
 tiōis fm puatiōem sed simplr. quia hec. hō est iustus
 est simplr affirmatiua. z hec. hō non ē iustus ē simplr
 ceter negatiua. Sed nec h̄ sensus p̄uenit p̄bis Aresto.
 (hec igitur quēadmodū in resolutōis dcm ē sic sunt
 disposita) vbi nihil inueitur ad hūc sensuz p̄ntēs. Et
 ideo Armenius ex his (q̄ in fine p̄mī p̄tor diceūtur de
 propōitibus q̄ sunt de finito vel infinito vel puatiuo p̄
 dicato) alit̄ sensum accipit. Ad cuius euidentiā consi
 derandū est. q̄ sicut ip̄e dicit enūciatō aliqua p̄tute se
 habz ad illud de quo totū id (qd in enūciatione sc̄at)
 vere p̄dicari potest. sicut hec enūciatio hō est iustus. se
 habet ad omnia illa de quoz q̄libet vere potest dici q̄
 est hō iustus. z s̄tr hec enūciatio. hō non ē iustus. se hz
 ad oia illa de quoz q̄libet vere dici p̄t q̄ non est homo
 iustus. Secūm ergo hūc modū loquēdi manifestuz est

q̄ simplex negatiua in plus ē q̄ affirmatiua infinita q̄
 ei corripdet. Nam q̄ sic hō non iustus vere p̄t dici de q̄
 liber homie qui nō habz habituz iusticie. sed q̄ non sic
 homo iustus p̄t dici non soluz de homie non h̄ntē hab
 bitum iusticie. sed etiā de eo qui penitus non ē homo.
 Hec em̄ est vera. lignū non ē homo iustus. tamē hec ē
 falsa. est hō non iustus. z ita negatiua simplex ē in plus
 q̄ infinita affirmatiua. sic etiā aial ē in plus q̄ sit hō
 quia de pluribz verificat. S̄tr etiā rōne negatiua sim
 plex ē in plus q̄ affirmatiua puatiua. qz de hoc (qd nō ē
 homo) nō p̄t dici q̄ sit homo iustus. sed affirmatiua in
 finita ē in plus q̄ affirmatiua puatiua. p̄t em̄ dici de pue
 ro z de quocūqz homie nōndū h̄ntē habitū iustis aut
 vitij q̄ sit hō non iustus. non tamē de aliquo eoz vere
 dici p̄t q̄ sit hō iustus. Contra vero affirmatiua sim
 plex in minus est q̄ negatiua infinita. qz q̄ non sit hō
 mo nō iustus p̄t dici non soluz de homie nōndū h̄ntē
 de eo qd penitus non ē homo. S̄tr etiā negatiua p̄i
 uatiua in plus ē q̄ negatiua infinita. Nā q̄ nō sit hō inf̄s
 iustus p̄t dici non solū de homie h̄ntē habitū iusticie. sed
 de eo qd penitus non ē homo. De quoz q̄libet p̄t dici
 q̄ non sit hō non iustus. z vterius p̄t dici de oibus ho
 mibus qui nec h̄nt habitū iusticie. nec h̄nt habitū in
 iusticie. His v̄tis facile est exponere p̄ntem lrām hoc
 modo. quaz scz q̄tuor enūciatōnū p̄dicarūm due q̄s
 dem scz infinite se habebūt ad affirmatōem z negatiōem
 nem. i. ad duas simplices. quaz vna ē affirmatiua et
 altera negatiua. fm p̄ntiam. i. in modo p̄sequendi ad
 eas. vr puatiōnes. s. sicut de puatiue. qz sic; ad sim
 plicem affirmatōem seq̄tur negatiua infinita z non con
 uertit̄ eo q̄ negatiua infinita ē in plus. ita etiā ad sim
 plicem affirmatōem seq̄tur negatiua puatiua que ē in
 plus z non p̄uertit̄. sed sic; simplex negatiua seq̄tur ad
 infinita affirmatiua que ē in minus z non p̄uertit̄. ita
 etiā ad simplicē negatiua seq̄tur puatiua affirmatiua.
 que ē in minus z non p̄uertit̄. Et quo p̄z q̄ eadē est bi
 tudo in p̄ndo p̄pōitū infinitaz ad simplices que ē etiā
 puatiuar. due autē scz simplices q̄ relinquūtur remoz
 duabus scz infinitis mime ita se habēt ad infinitas in
 p̄sequido. sicut puatiue se habēt ad eas quia videlz ex
 vna pte simplex affirmatiua ē in minus q̄ negatiua inf̄s
 nita. sed negatiua puatiua ē in plus q̄ negatiua infinita
 ex alia pte parte negatiua simplex est in plus q̄ affirma
 tiua infinita. sed affirmatiua puatiua ē in minus q̄ inf̄s
 finita affirmatiua. Sic ergo p̄z q̄ simplices nō ita se h̄nt
 ad infinitas in p̄ndo. sicut puatiue se h̄nt ad infinitas.
 Quāuis autē fm hoc lrā p̄ h̄i subtilit̄ exponat̄. tñ vide
 tur esse aliquēntulū expō exozta. Nam lrā p̄ h̄i videt̄ so
 nare diuersas habitu dies nō esse attendendas respectu
 diuersoz. sic; in p̄dicā expōne p̄ma accipit̄ s̄litudō
 habitudis ad simplices. z postea s̄litudō habitudinū
 resp̄ctū infinitaz. Et ideo simplr est maḡ. p̄ueniens lrā
 Aresto. expō Porphirij quā Boetius ponit fm quaz
 expōez attendūt̄ s̄litudō z diss̄litudō fm esse p̄ntiaz
 affirmatiuar. ad negatiuas. Unde de quaz scz q̄tuor p̄e
 missaz. due q̄dem scz affirmatiue. quaz vna ē simplex z
 alia infinita se habebūt fm p̄ntiam ad affirmatōem z
 negatōem. vr scz ad vnā affirmatiua seq̄tur altera neg
 gatiua. Nam ad affirmatōem simplicē seq̄tur negatiua
 infinita. z ad affirmatōem infinitā seq̄tur negatiua sim
 plex. due p̄o scz negatiue mime. i. nō ita se habēt ad af
 firmatiuas. vr scz ex negatis seq̄ratur affirmatiue. sic;

ex affirmatiuis se q̄bant negatiuis. 2 q̄ntū ad vr̄ūq; sili
 ter se habet p̄uatiē sicut infinite. **¶** Tūc ibi (dico autez
 qm̄) manifestat qd̄ daz qd̄ sup̄ dixerat scz q̄ sint quoz
 p̄dicte enūciatōes loqm̄ur em̄ nūc de enūciatōib; in q̄
 bus h̄ p̄bū est nō solū p̄dicat sedm̄ adiacēs alicui nos
 finito vl̄ ifinito. sed in q̄b; p̄dicat fecū adiacēs pura f̄z
 q̄ adiacet iusto. vt cū d̄r h̄o est nō iustus. 2 q; in neutra
 haz negatio apponit ad p̄bū p̄ns est q; vtra q; sit affir
 matia sed cū affirmatiōi opponit negatio. vt sup̄ in p̄
 onsum est. reliquit q̄ p̄ d̄cis duob; enūciatōibus aff
 firmatis r̄ndent due alie negatōnes 2 sic p̄ns est q; sint
 quoz simplices enūciatōes. **¶** Et h̄ intelli gim; p̄ quā
 dam descriptōem figure q̄drangularis in cui; vno āgu
 lo describat hec enūciatio h̄o est iust; 2 ex opposito scri
 bat et; negatio q̄ ē h̄o nō est iust; sub q̄b; scribant due
 alie ifinite. scz h̄o ē nō iust; h̄o nō ē nō iust;. in q̄ descp̄
 tōe appar; q; h̄ p̄bū est affirmatiū vl̄ negatiū adiac; iu
 sto 2 nō iusto 2 fm̄ h̄ diuersificat quoz enūciatōnes
¶ Concludit vltio q; p̄ d̄ce enūciatōes disponunt fm̄ o; /
 dinē p̄ntie. put dem̄ est in resolutōis. i. p̄to p̄oz. vbi
 iste regle p̄ntiaz exp̄sse ponit 2 p̄ntie ponit in figura

a h̄o est iust; 2 b nō est iust; 2 c h̄o nō est iust; 2 d nō est iust;

Osculetur

Osculetur

¶ h̄o nō ē nō iust; 2 c h̄o ē nō iustus
¶ h̄o nō ē iust; **¶** h̄o est iniust;
 Et simili mō dicat de puatiuis q; ad illā h̄o est iust;
 sequitur illa h̄o nō est iniustus 2 ad illā homo est iniu/
 stus sequit illa homo nō est iustus

¶ Querit Quoz regule p̄ntiarū p̄nt elici ex
 habitu d̄e illoū q̄ntoz enūciatio/
 nū **¶** h̄o; q; due p̄ma ab affirma
 tiua de p̄dicato finito ad negatiā de p̄dicato ifinito
 bñ v; p̄na. sicut etiā de p̄dicato puato. vt bñ seq̄ h̄o ē
 iust; h̄o nō est nō iust;. Sed a regla ad affirmatiua;
 de p̄dicato ifinito seq̄tur negatiā de p̄dicato finito. vt
 bñ seq̄ h̄o ē nō iust;. h̄o nō ē iust; 2 h̄o nō valēt ecōtra
 scz q; negatiē iferāt affirmatiā nisi ponat p̄ntiā sub
 iecti. q; añs eēt vey sine p̄ntie. **¶** Rō reglar; est q; cuiusq;
 attribuit vñ opposito; ab eodē remouet reliquū h̄z
 min; finit; 2 ifinit; h̄nt oppōem. q; cuiusq; attribuit t;
 minus finit; ab eodem remouetur termin; ifinit;. 2
 silt cuiusq; attribuit finit; ifinit; a q; eodē reouet finit;

¶ In istis reglis arguit a nō distributo ad distri
 butū q; nō valēt. **¶** Añs p̄bat. q; est nō distribu
 in antecedente 2 tñ distribuit in p̄ntie p̄t aduc
 negatōis **¶** h̄o; q; h̄ p̄m̄ ē p̄ntie captū nō ē distribu
 in p̄ntie sicut nec in antecedente. q; nō h̄z pres. p̄ q̄bus di
 stribui posset cū sit p̄ntis r̄pis h̄z p̄ns est iduisibile. Ex
 quo p̄z q; iste regule tenēt qñ arguit. penes terminū q;
 nō h̄z pres. p̄ q̄bus distribui posset. 2 q; soluz tenent res
 spectu; p̄bi p̄ntis r̄pis. q̄re non seq̄t iohes fuit bacca. q;
 iohes nō fuit nō bacca. q; añs p̄t eē vey sine p̄sequēte

¶ h̄o seq̄uit colonie vedit nō vinū. q; colonie nō
 vedit vinū **¶** h̄o; nō seq̄uit in reno sunt ip̄sces
 q̄m̄ reno nō sunt ip̄sces et; nō seq̄uit sortes vl̄
 det nō hoiem. q; nō videt hoiem. q; añcedēs p̄t esse vey

sine cōsequēte. 2 tñ arguit p̄ sedaz reglar; **¶** h̄o; q; ad
 p̄ntiā h̄o; regule req̄rit q; p̄dicatū p̄ncipale 2 vey ins
 finitē qd̄ nō obseruat h̄. 2 q; si sic argueret. vinū est nō
 venditū coloie. q; vinū nō ē veditū coloie bñ valer; et

¶ h̄o; seq̄tur sortes scit nō (ita silt d̄d; 3 ē de alijs
 bonū. q; nō sint bonū. q; p̄t scire bonū 2 mātū. et
 tūc p̄ns est s̄m. **¶** Odm̄ q; arguēdo penes res
 gulā sedam̄ o; totū p̄dicatū ifinitari. h̄z solū ifinitat
 definitio p̄dicatū q; p̄ se nō p̄t eē p̄dicatū **¶** Et qñ d̄r
 bñ seq̄t h̄ est lignū nōalbū. q; nō est lignū albū. 2 tñ sola
 definitio p̄dicatū ifinitat. **¶** Odm̄ q; duplx est definit
 natio siue ps p̄dicatū vna q; p̄ se p̄t eē p̄dicatū 2 de illa
 satis est q; ifinitet vt in p̄posito. **¶** Alta ē definitio q; p̄
 se nō p̄t eē p̄dicatū sicut in ista scit nō bonū. q; bonū est
 acci casus. h̄z accūs nō p̄t eē p̄dicatū p̄ponis

¶ Silt at se h̄z 2 si v̄lis nois sit affirmatiō
 vt ois h̄o iust; 2 ois h̄o nō est iust;. ois h̄o
 est nō iust;. ois h̄o nō est nō iust;. **¶** h̄z nō si
 mill; āgulares p̄tingit eē p̄as. cōtingit aut ali
 qñ. hec ergo due opposite sunt

¶ h̄o; p̄ns distinguit enūciatōes q; accipiūt p̄ subiec
 to finitū vl̄ sumptū. Et diuidit in duo. nā p̄mo fac
 h̄. sed o remouet dubiū ibi (h̄z nō silt) **¶** Oices p̄mo q;
 silt se h̄z mltiplicatio enūciatōni 2 p̄ponū si sit affirma
 tio v̄lis. vt cū d̄r ois h̄o ē iust;. ois h̄o nō ē iust;. ois h̄o
 est nō iust;. ois h̄o nō ē nō iust;. **¶** Tūc ibi (h̄z nō silt)
 remouet dubiū. q; ex q; d̄m̄ ē q; v̄lis h̄nt se silt sicut ins
 diffinitē posset aliq; dubitare 2 credere q; p̄pōes v̄les
 in oib; sic se h̄erent sicut idiffinitē qd̄ dubiū remouens
 d̄t q; n̄p̄tingit silt āgulares p̄pōes eē p̄as i ist; sic i ill; q̄uz
 h̄ p̄tingit aliqñ. 2 p̄cludit **¶** h̄z. q; hec sunt due opposite
 id ē due oppōnes sicut p̄z. vl̄ sic hec q; s̄z due opposite
 id est contrarie que non p̄sunt simul esse vere

¶ Notādum **¶** In enūciatōib; idiffi
 nitis nō solū p̄nt p̄ntiā
 silt āgulares q; s̄b̄iūm̄icez
 supponit h̄z etiā āgulares q; p̄ponit sibi mutuo. nō solū
 em̄ est silt vey dicere h̄o est iust; 2 h̄o nō ē nō iust;. q; ruz
 vna in figura ponit sub alia. h̄z etiā est vey dicere h̄o ē
 iust;. h̄o nō ē iust; q; p̄ponit sibi mutuo supposito q; h̄o
 p̄ diuers; h̄oib; capiat **¶** h̄z i enūciatōib; v̄lib; nō silt p̄
 ficanā āgulares q; p̄ponit sibi mutuo. q; nō est simul
 vey dicere ois h̄o ē iust;. ois h̄o nō ē iust;. **¶** h̄z silt p̄fifi
 canā āgulares q; vna ponit sub alia. q; ē silt vey dicere
 re ois h̄o ē iust;. ois h̄o nō ē nō iust;. vt p̄gnolcanā p̄posi
 tiones āgulares ponantur in figura

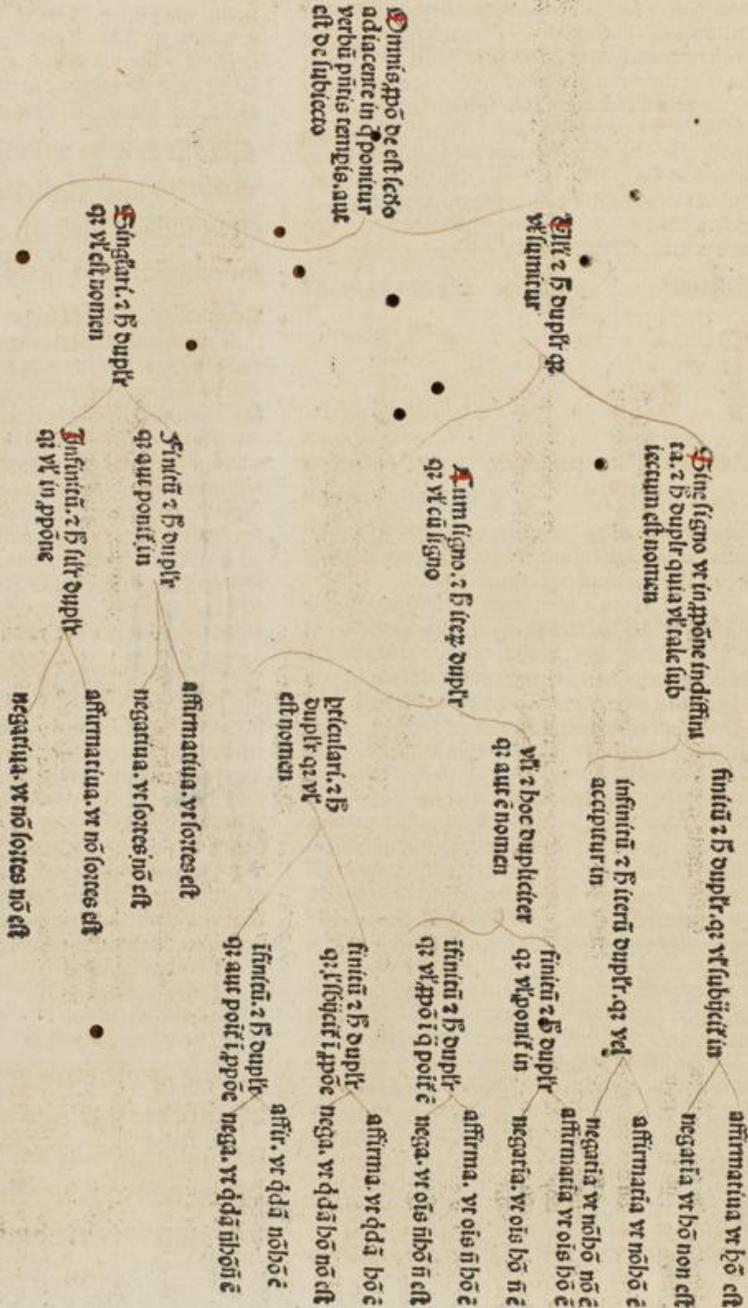
a	h̄omo est iustus	b	h̄o nō est iust;
d	h̄o nō ē nō iustus	c	h̄o est nō iustus
a	Dis h̄o est iustus	b	Dis h̄o nō ē iust;
d	Dis h̄o nō ē nō iustus	c	Dis h̄o ē iust;

¶ Alie at ad nō h̄o q̄si ad subiectū aliqd̄ ad
 ditū h̄nt vt ē iust; nō h̄o nō ē iust; nō h̄o ē non
 iust; nō h̄o; nō ē nō iust; nō h̄o. mag; at p̄les
 his nō erūt oppōnes. hec at extra illas ipse
 h̄o h̄z se erūt vt vtētes noie eo qd̄ ē nō h̄o

Questiones secundae de interpretatione

¶ Sic plures distinguit enunciatōes q̄ hñt p̄ subiecto nom̄ ē infinitū. dices q̄ alie enunciatōes s̄t q̄ hñt aliqd̄ add̄ it̄
 tñ ad subiectū (vt ad nōbō) id ē ad subiectū infinitū. sic s̄t nōbō ē iust⁹. nōbō nō ē iust⁹. nōbō nō ē nōiust⁹. nōbō ē
 nōiust⁹. Et s̄t̄ it̄telligi fieri multiplicatōem enunciatōnū si nō infinitū sup̄tñ i subiecto accipiat cū signo v̄l 2 nō ēt
 plures oppōes p̄dcis iā noiat⁹. v̄t ē tñ q̄ ille (q̄ s̄t de subiecto infinito s̄m se) s̄t̄ extra illas. id ē distictē ab ill̄ q̄ s̄t de
 subiecto finito. q̄ s̄t v̄tēs vt nō i subiecto (eo qd̄ ē nōbō) id ē nōi. infinito q̄ si dicat illa h̄ 3 nō infinitum. p̄ subiecto
 paruit. q̄ dñr̄ extra illas ē. **¶** Et q̄ p̄ 3 q̄ nō pñt oppōes pl̄b̄ mōis variari q̄ iā dem̄ ē. q̄ sumūf̄ sedeci de est secūdo
 adiacēte. s̄ ille de ē scio adiacēte s̄t̄ in duplo pl̄es saltē variādo oppōes penes oēm q̄ritatē. Et tñ studētib̄ maḡ
 pateat ordiabo oppōes p̄dcās in duab̄ figuris in q̄bus manifeste appēbit nūer⁹. iā dicit̄ dū nō sit multiplicatio
 s̄m vñū t̄ps. qd̄ iō dico q̄ si fieret multiplicatō etiā s̄m extriseca r̄ga tūc eēt in triplo plures

Figura de multiplicatōe p̄positiōnū de est secūdo adiacēte

Omnis appō de est factō
 adiacente in q̄ ponitur
 verbū pñtis temp̄is aut
 est de subiecto

subiectū et p̄dicatū sit
 et B dupl qd aut
 subiectū et nōm̄ finitū et p̄dicatū nōm̄
 finitū et B dupl qd vt iungitur
 ambo vt vt̄ fortēs et B dupl qd vt iungitur
 negatiua vt nōbō nō est
 affirmatiua vt nōbō nō est
 negatiua vt oīs nōbō e
 affirmatiua vt oīs nōbō e

Questiones secūdi Beribermeniay

In his vero (a quibus) nō contingit ut
n eo qd ē currere v' ābulare idē faciunt sic
posita hec ac si ē adderet ut ē currit oīs hō
nō currit oīs hō: currit omīs nō homo: nō
currit omnis nonhomo

Hec pbs declarat distinctōem enūciationū in qb?
ponunt pba adiecta. Et circa h' duo facit. pmo des
clarat positū. scdo mouz qd dā dubiū ibi. nō em dōm
Dices pmo qz in ill' enūciatōibz (in qb nō cōtingit)
id est in qb nō ponit h' pba est h' pba adiecta v' i
eo pbo qd ē scās currere v' ābulare idē faciūt sic posi
ta hec pba sicut si adderet. id ē p d' caref' ipm est qz eo
dē mō multiplicānt enūciatōes sicut p3 dicēdo oīs hō
currit. oīs hō si currit. oīs nō hō currit. oīs nō hō si currit

Tales pdes in qb ponit pba adiecta nō pnt
variari penes finitū z infinitū a pre p'dicatū. q nō
fit variatio eodē mō sicut in ill' in qb ponit h' p
bū est. **Qd** m q illa sicut dō bz v'icatē qm ille p' nes
p'ant ad alias in qb pba est p'dicatū scdm adiacēs z n
qū p'dicatū terciū adiacēs. z q p' h' nō p' soluit nisi duas
enūciatōes de s'biecto finito z de s'biecto infinito duas
alias v' daret h' intelligere. **Qm** pba adiecta nō pnt
adiacere alicui terciū p' copla sicut pba substantiā idō
sp' d' scdm adiacēs. Si tū pba adiecta resolueret
in suū p'cipiū tūc fieret variatio penes finitū z infinitū si
cur in ill' de ē scdo adiacē. isto tū supposito q' pba in
orōne nūq' infinitari potest v' est supius p'batū

Qd em dōm ē nō oīs hō. s'z nō negatō ad
id qd ē hō addēda ē. oīs em nō v'le fr' s'z qm
v'liter maifestū ē at ex eo qd ē: currit hō non
currit hō: currit nō hō. nō currit nonhō. hec
em ab ill' d'nt eo q' nō v'liter sunt q're oīs v'
null' n'ihil aliō p'cat nisi qm v'lr de hoie v'
affirmat v' negat q' z cetera eadez oz apponi

Hec pbs remouet qd dā dubiū posset em aliq's du
bitare an negatio infinita posset addi ad signū sicut ad
dis ad nomē in enūcia tōe. **Poc** q' remouēs d' q' nō ē
dōm nō oīs hō qū volum' facere enūciatōem de infini
to qz negatio infinitas remouet aliqd aut singulare aut
v'le. s'z h' signū oīs nō est aliqd singulare scās nec v'le s'z
p'nt' significat qm v'lr sumit id cui addit z h' qdem
maifestū ē ex eo qd ē hō currit hō nō currit. nō hō cur
rit nō hō nō currit oēs em ille d'nt ab enūciatōibz v'libz
qz i ip' nō s'z s'biecta supra v'lr sicut in ill' in qb ponit
h' signū oīs. **Ex** q' p3 q' oīs v' null' n'ihil aliō fr' n'it q' il
jud cui addit v'lr affirmat v'lr v'lr negat. **Qz** eandē op
t' signū poss' infinitari (pōem ē inf' illas

Qd em q' nō qz v'ctio infinita n'ihil des
mate ponit cū infinitū z indefinitū idē sint s'z
quicūq' negatio anponit signo poss' aliqd d'finitū. id
signū infinitari negat. **Dio**z p'bat inductiōe qz si dicat
nō oīs dar intelligere qdā. qd sibi eq'p'ollet q' d' non
nullus dar intelligere qdā z sic de alijs

Quod pōt fieri negatū pōt fieri infinitū sed sig
nū p' negari. **Qm** p' infinitari. **Qd** m q' nō ē
sile de negatōe z infinitatōe qz licz negatio de se
nihil ponat p' tū aliqd ponere rōe ei? cui adiungit. z q'
nō est p'tra rōem termini negari ponere aliqd d'finitū
tū z tū hoc est p'tra rōem termini infiniti

Qm p' p' raria ē negatio ei q' est oīe ai
mal iustū ē illa fecit qm nullū aīal iustūz est
hec qdē maifestū ē qm nūq' erūt p'c sil' neqz
in eodē ipō. his p' oppositē erūt aliqū: ali?
qd aīal iustū est. nō oīe aīal iustum est

Post q' declaratū p' restō. supius diuēritatē enū
ciatōnū p'ueientē ex additōe negatōis infinitatis. h' re
mouet qdā q' poterat ēē dubia in supra d'cis z p'tinet p's
ista sex p'ces p'm q' sex s'z dubia q' rem' uet v' p'arebit i
p'cessu. **Et** qz d'cū fuerat in p'cedētibz q' in v'libz nō s'z
anglares s'z p'edicatō. **Restō** h' declarat. **Dices** in
p'ma p'ce q' q' ei qd est oīe aīal est iustū ē p' raria illa
negatio q' p' nullū aīal est iustū. z qz p' raria non p'nt s'z
p'ficari de aliq' eodē maifestū est q' hec v'les nūq' erūt
p' nec sum' id ē in eodē t'pe. neqz in eodē ipō. id ē neqz i
aliq' mat'ia. s'z oppositē hui' duabz sicut aliqd aīal ē
iustū z nō oīe q' al est iustū qd opponit ad oīe aīal est
iustū erūt aliqūādo simul vere

Notandū q' text' signatē d' aliqū
erūt s'z h' q' p'claris affir
matia z p'claris negatiua
de eodē p'dicato z subiecto nō p'nt s'z p'ficari in mat'ia
naturali nec in mat'ia remota s'z aut' p'ficant in mat'
teria p'ringēte. s'z p' rarie in nulla mat'ia p'nt s'z ēē p'
Et qm d' sup' d'cū est q' in v'libz qūq' p'tingit angula
res ēē pas. q' videt q' p' rarie p'nt s'z ēē p'. **P'3** q' p' h'
supius intelligit d'cū suū de ill' v'libz q' nō h'atē ad iust'
cem p' rarietate sed h' dicit maifeste q' ille q' h'atē ad
inuicē p' rarietate sunt q' nō p'nt sum' esse vere

Sequit' p' eā qdē que ē null' hō iust' ē
illa q' est oīs hō nō iust' ē: illā p' que ē aliq's
hō iust' est opposita qm nō oīs hō est non
iust' necesse est em aliquem esse

Hec pbs declarat scdm dubiū qz em sup' d'cū ē q'
negatiua de infinito seqtur ad affirmatōem de finito pos
set aliq's dubitare an nūq' ad negatiua de finito posset
sequi affirmatiua de infinito p'dicato. **P'ac** q' dubitatōez
p' h' remouēs. dicit q' int'dum seqt' ad istā q' d' nullus
hō est iust'. q' ē p'ma negatiua de p'dicato finito seqt' illa
q' ē oīs hō est nō iust' q' ē affirmatiua de p'dicato infinito
s'z etia affirmatiua de finito seqt' int'dū a d' negatiua
de infinito qz illa q' ē aliq's hō est iust'. **sequit'** oppositā af
firmatiue de infinito qm sequit' istā q' dicit nō oīs hō est
nō iust'. qd quid ē ex eo p3 qz si ista est p'a nō oīs hō est
nō iust' o3 q' ista sit s'z oīs hō est nō iust' z si ista ē falsa
necesse est tūc aliqūē hoīem esse iustum

Qm est sup' q' affirmatiua sequunt' negatiue
et nō d'cōtra. q' male h' d' q' ad negatiua sequan
tur affirmatiue. **Qd** m q' tales p'p'os negatiue

possunt dupl'r formari. vno mō ita q' negatio cadat tū ad subiectū q' ad p'dicatu sicut p'ringit qm d'r: nō est hō iustus? tūc ad negatias nō sequunt' affirmatīe q' affirmatīe dicūt positōem subiecti s; negatīe sic formare nō dicūt positōem subiecti s; remotionē ei'. eo q' negatio remouet id totū sup' qd cadit z hō mō sumebāt negatiue supius sicut p3 inuentū lrām p hī. Alio' p'nt iste p'pōs nes negatiue ita formati q' nega' cadat tū sup' p'dicatu et nō sup' subiectū. sicut p'ringit cū d'r: hō nō est iust'. z tē ponit' subiectū tā p eas q' p affirmatias. z tō ad talem negatiuā de infinito sequit' affirmatīa de finito z isto modo sumunt' h. vt patz p exempla Aristotelis

Manifestū est aut' qm etiā in singularib' nō est vez interrogatū negare qm z affirmare verū ē vt puras ne socrates sapiēs est. nō socrates igit' nō sapiēs est. In vlib' pō non vera ē q' sūl' d'r. vera aut' negatio vt puta ne oīs hō sapiēs est. nō igit' oīs hō nō sapiēs ē hoc aut' flm est sed nō igit' oīs hō sapiēs est vera est. hec em' opposita ē illa pō p'itaria

Hic p'hs declarat tertiū dubiū q' em' d'm est tā q' ex affirmatīa p'nt inferri negatiue z ex negatiue p'nt inferri affirmatiue. posset dubiū ēē vez h' sit vez in oib' tā i singularib' q' in vlib'. Hoc dubiū remouet Ar. determinās q' nō est oīno sūl' in vtrūsq'. Dices manifestū esse ex dicēdis q' in singularib' si est vez negare interrogatū p' dicatū finitū vez est affirmare p'dicatu' infinitū. vt si ad istā interrogatōem est ne socrates sapiēs vez est rōdere q' nō vez est etiā tūc inferre affirmatiuā de infinito dicēdo igit' sōis ē nō sapiēs. S; in vlib' affirmatiua de infinito (q' ē sūl' sicut in singularib') nō ē p'a s; ē p'a nega' de finito. Sicut si ad istā interrogatōem q' d'r (puras ne oīs hō est sapiēs) vere rūr q' nō. vez ē ex h' inferre q' nō oīs hō est sapiēs. q' ista opposita est p'radicōte illi q' dicit oīs hō est sapiēs. z q' de q'libz est p'a affirmatiua vel negatio. id est falsa ē ista oīs hō ē sapiēs o3 q' ista sit p'a nō oīs hō est sapiēs. sed ista oīs hō est nō sapiēs. q' tū valz q' tū ista null' hō est sapiēs ē p'itaria illi' oīs hō ē sapiēs. z tō q'uis ista sit falsa nō tū p'p'erea est p'a illa oīs hō est nō sapiēs q' in p'ringētī matīa est falsa vtraq' es nunciatōnū p'itaria z. z tūc p3 q' nō opaf idē negatio p'posita z postposita in vlib' sicut in singularib'

Alle vero (que s'm infinita p'raiacētes no mīa vl' verba vt in eo quod ē nō hō vl' nō iustus) q'si negatōes sine noie vl' verbo cē vi debunt. s; nō sunt. sp' em' vl' verā vl' flām cē negatōem necesse est. Qui pō dixit non hō nihil magis de hoīe sed etiā minus verus vel falsus fuit: si nō aliqd addatur

Hic remouet qrtū dubiū. posset em' aliq's credere q'

ille locutōes q' p'inent negatōem infinitantē z terminū infinitatū p' ei' ad dīctōem sint oīdes negatiue absq' alio ad iūcto. Hoc Aristo. volēs remouere dicit q' ille locutōes (q' s'm noīa sunt vl' p'ba infinita) p' p'raiacētes. i. oppositō mō se h'ntes de oib' finitis sicut p3 in eo qd est nō hō vl' nō iust'. videt' ēē q'si negatōes sine alio p'bo ad iūcto. sed nō sunt negatōes siue negatiue enūciatōnes qz necesse est sp' oēm negatōem cē verā vl' fallam. sed q' d'is p'it nō hō sine ad iūcto nihil magis imo min' ē ver' itel' lect' de hoīe q' d'ixit hō. vñ p3 q' tales locutōes non

Notandū ^{q'uis (sunt oīones p'itas sit p'fecte solū in intel lectu p'ponente tū aliq' mō} etiā est in intellectu simplici q' de ipō d'r in libro de aīa q' est sp' ver'. q' q' p'fert de oēm finitū p'stituit in audī ente saltē intellectu simplici alie' rei. sed q' p'fert de oēz infinitū null' rei intellectu p'stituit eo q' rem nō ponit sed remouet id dicit Aristo. q' magis ver' est q' de ali qua re. p'fert nomē finitū q' q' p'fert nomē infinitū. Hic ē tū q' p' intelligi h' ē de nō aīa rōe q' videt' ille (q' p'fert nomē finitū hoīs p'fert) id qd vere p'uenit homī. sed q' p'fert nō hō. p'fert id qd homīnī nō p'uenit

Significat aut' ē oīs nō hō iust' nulli ea rū idē nec huic opposita negatio ea q' ē non est oīs nō hō iust'. illa pō ē q' oīs nō iustus nō hō. illi que ē. null' ē iust' nō hō idē fcat

Hic p'hs remouet qntū dubiū dixerat em' sup' q' il le q' sunt de subiecto infinito s; extra illas q' sunt de sub iecto finito. Qm poterat ēē dubiū quare h' pot' d'r de istis q' dicit q' ille q' sunt de p'dicato infinito sint extra illas q' s't de p'dicato finito. Hoc dubium remouens Ar. d'r h' tō cē q' illa q' dicit oīs nō hō est iust' nulli il' laz q' s't de subiecto finito fr idē. nec etiā negatio ei' q' est oīs nō hō nō est iust' fr idē alicui eaz q' s't de subie cto finito. qd qdē intellige si negatio nō cadat sup' sub iectu finitū. sed ille q' sunt de p'dicato infinito alit' se h'nt q' ista oīs nō hō est nō iustus q' habet p'dicatu' infinitūz idē fr illi q' ē null' nō hō est iust' q' ē de p'dicato finito

Transposita vero noīa z p'ba idē fcaut vt est albus hō z est hō albus: Naz si hoc nō est eiusdē multe erūt negatōes: s; oīsuz est qm vna vnus ē. eius em' q' ē alb' hō nega tio ē) nō ē alb' hō. eius pō (que ē. est albus homo) erit negatio vl' ea q' ē nō est nō homo albus: vl' ea q' ē nō ē homo albus s; altera q' dē ē negatio. eius q' est ē non homo albus alia vero eius que est ē albus homo. qua r erunt due vnus. Quoniam igit' transpo sito nomine vl' verbo eadem sit affirmatio vel negatio manifestum est

Apic phs remouet scrtū dubiū qz em sepe noia rēba trāspoluit in orōibus. poslet dubiū ēe an ex tali trāspolitōe variet significatū enūciatōis. Hoc q̄ dubiū remouens dicit q̄ noia v̄l p̄ba trāspolita idē scāt sicut idē scāt est alio bōr ē hō alio. qz vt dicit si h qd dēi est nō est vez tūc erūt multe negatōes eius dē affirmatōis qd est p̄ra determinata qz dēi est sup̄ q̄ vna negatō tūc est vni affirmatōis. Q̄ aut illd̄ incōueniens sequatur phs pbat qz ei affirmatōis (q̄ est est alio hō) negatō ē nō ē alio hō. s̄z ei q̄ ē hō alio si nō ē eadē cū illa est alio hō erit negatō v̄l ea q̄ nō est alio hō. v̄l ea q̄ nō est nō hō alio. s̄z altera v̄puta ista q̄ est nō ē nō hō alio. ē negatō ei q̄ est nō hō alio. q̄ erit negatō eius illa q̄ nō ē alio hō. Et p̄stat etiā q̄ ē negatō ē ista nō est hō alio. si q̄ iste negatōes s̄z diuersē erūt tūc due negatōes illi v̄l affirmatōis. qz t̄ḡ h̄ ē incōueniens manifestū ē q̄ eadē sit affirmatō v̄l negatō trāspolito noie v̄l

Notandū

bus negatō sit ista nō est hō alio cū dicit q̄ nō sit ei negatō illa nō est nō hō alio r tū nō perit qd erat in p̄ncipio qz h̄ suppoit p̄p̄ ei euidē t̄a. est em̄ satis manifestū q̄ negatō tollit p̄ncionē quā ponit affirmatō. v̄l cū ista affirmatō est hō alio dicat p̄ncionē ip̄ius cē cū p̄posito ex hoc r̄ alledie r̄ mani festū sit q̄ tale p̄ncionē remouet tā ista nō ē alio hō. q̄ ista nō ē hō alio fat̄ est euidēs r̄ clay q̄ v̄ra q̄ ē negatō ip̄ius. r̄ ido Aresto. disposuit h̄ p̄bare aliter

Q̄r̄ itz noia r̄ p̄ba idē scāt trāspolita q̄ sic si nō sit aliq̄ dāna nisi trāspolitōis vocalēz q̄ nō sit mutatio suppois v̄l ampliatiois v̄l distributōis siue regimīs v̄l alie alterius. vt iste due idē scāt. s̄z ē alio hō. r̄ s̄z ē hō alio. q̄ h̄ p̄bat ex rōe t̄z q̄ nisi sic seq̄ret q̄ v̄l affirmatōis eēt p̄les negatōes cui oppolitū determinatū ē in p̄mo libro. Se q̄la p̄bat. qz de rōe negatōis est ferri ad p̄p̄em q̄ ē eadem in istis duabz. s̄z ē alio hō. r̄ s̄z ē hō alio cū eadem sint p̄ponibilia s̄z tā ista negatō nō ē alio hō q̄ illa nō ē hō alio remouz illā p̄p̄em in q̄libet eaz. ergo v̄riqz erūt due negatōes oppolite

Notandū

Q̄ illd̄ dēi p̄bi noia r̄ p̄ba trāspolita idē scāt p̄tri p̄l̄r̄ itelligi. v̄no q̄ idē scāt q̄tū ad scātōem nois r̄ p̄bi quoz ē scātē simplices cōcept̄. Alio q̄ idē scāt q̄tū ad p̄itatē r̄ fallitatez. r̄ h̄ referendū ēēt ad totā orōem v̄l enūciatōem ex noie r̄ h̄ bo p̄stitutā. Tercio q̄ idē scāt id ē eodē mō se bate ant q̄tū ad oppōem r̄ p̄nam r̄ ceteras enūciatōis p̄p̄ite rates. r̄ ad h̄ p̄p̄oit. Ar̄. illā p̄p̄oz v̄l fat̄. p̄z ex ei

Ar̄. nō idē scāt ois hō ē aīal. r̄ oē aīalē (p̄batōe hō. nec idē scāt ois nō r̄ non ois. q̄ videt q̄ non sit tene dictum nomina r̄ verba trāspolita idē significare. Dicendum ad p̄ncipm̄ q̄ trāspolitō dupliciter potest fieri. v̄no modo sic q̄ ea que trāspolunt in eadem p̄te enūciatōis maneant. ita sc̄z q̄ si p̄us erant in subiecto postea sint in subiecto. r̄ si p̄ius erant in p̄dicato postea sint in p̄dicato. r̄ de illis q̄ ita trāspolunt intelligit Aresto. dictum suoz sicut patz ex toto exemplo quod adduxit nam cum dicit est hō albus. r̄ est albus homo homo r̄ albus semper scāt in eadem parte. Alio modo potest sic fieri trāspolitō q̄ ea que trāspolunt non maneant in eadem p̄te enūciatōis sed mutantur de subiecto in p̄dicatum aut e conuerso sicut contingit cum dicit omnis homo est animal. omne animal est homo r̄ tunc nō oportet semper q̄ trāspolitā significent idē sicut apparet in exemplo modo dicto. Ad scdm̄ dcm̄ q̄ Aresto. nō dicit q̄ omnes dictio nes trāspolite idē significet sed dicit h̄ tm̄ de nomī nibus r̄ verbis que sunt subiecta r̄ p̄dicata enūciatōis et ideo nō sequit q̄ idē significare debeat. nō omnis et omnis nō qz nō r̄ omnis nō sunt p̄p̄ie de numero no minū r̄ p̄borum que subiectunt aut p̄dicant in enūcia tōe sed magis fm̄ suā p̄p̄ietatē sunt qdā ip̄oz dispōes Si dictū p̄bi esset verū sequeret q̄ conuertens et cōuersa esset eadē p̄positio. etiā v̄lter destrue rent. regule p̄sequenti arū. r̄ s̄z ite essent eedem omīs hō nō currit r̄ nō omīs homo currit. etiā iste hō mo ē mo tuus r̄ mortuū est hō idē significaret. Dicendum q̄ hoc dictū habet p̄tatem dum mō solū fiat trāspolitō nominis r̄ p̄bi r̄ nō fiat aliqua alia muta tio v̄puta subiecti in p̄dicatum v̄l econtra aut etiam mutatio suppositionis restrictōis v̄l ampliatiois aut alicuius alteri p̄p̄ietatis logicalis que variant per trāspōem. appositionem. v̄l remotionem signozū qz ille p̄p̄ietates variant veritatem p̄positionis r̄ non trāspolitō nominis v̄l verbū

ciatōis sed mutantur de subiecto in p̄dicatum aut e conuerso sicut contingit cum dicit omnis homo est animal. omne animal est homo r̄ tunc nō oportet semper q̄ trāspolitā significent idē sicut apparet in exemplo modo dicto. Ad scdm̄ dcm̄ q̄ Aresto. nō dicit q̄ omnes dictio nes trāspolite idē significet sed dicit h̄ tm̄ de nomī nibus r̄ verbis que sunt subiecta r̄ p̄dicata enūciatōis et ideo nō sequit q̄ idē significare debeat. nō omnis et omnis nō qz nō r̄ omnis nō sunt p̄p̄ie de numero no minū r̄ p̄borum que subiectunt aut p̄dicant in enūcia tōe sed magis fm̄ suā p̄p̄ietatē sunt qdā ip̄oz dispōes

Si dictū p̄bi esset verū sequeret q̄ conuertens et cōuersa esset eadē p̄positio. etiā v̄lter destrue rent. regule p̄sequenti arū. r̄ s̄z ite essent eedem omīs hō nō currit r̄ nō omīs homo currit. etiā iste hō mo ē mo tuus r̄ mortuū est hō idē significaret. Dicendum q̄ hoc dictū habet p̄tatem dum mō solū fiat trāspolitō nominis r̄ p̄bi r̄ nō fiat aliqua alia muta tio v̄puta subiecti in p̄dicatum v̄l econtra aut etiam mutatio suppositionis restrictōis v̄l ampliatiois aut alicuius alteri p̄p̄ietatis logicalis que variant per trāspōem. appositionem. v̄l remotionem signozū qz ille p̄p̄ietates variant veritatem p̄positionis r̄ non trāspolitō nominis v̄l verbū

Ar̄. ite est sola trāspolitō nois r̄ p̄bi vidi canē comedere panē. r̄ vidi panē comedere canē. r̄ s̄z h̄ velle me cape pugnātes r̄ velle pugnātes cape me. Sed est mutatio habitudinīs regimīs r̄ cōstru ctionis r̄ ita est variatio fm̄ intellectum. Et quan do dicit iste nō sunt eiusdem p̄tatis regem vidi vidi regem. papā p̄cussū p̄cussū papā. monstrū intendit natu ra. natura intendit monstrū. r̄ tamen ibi est solo trāspo sitio nominis r̄ p̄bi. Prima ps assumpti p̄bat. qz qū accūs p̄const. uif facit locutionē verā s̄z qū post p̄stru tur facit locutionē fallam ad minus p̄ casum possibilē. Dicendū q̄ in istis terminis habet aliā r̄ aliam suppositōem qz quādo acci p̄cōstruunt stant p̄matez r̄ alī. r̄ ergo sensus illius regem vidi est. id est vidi il lum qui est rex. sed quādo a p̄te post construunt tunc stant p̄formali quare illa est falsa aut ad mōr̄ potest esse falsa vidi regem quia sensus eius est vidi reges in maiestate regali. prima existere vera. r̄ qz illa distinctio est modernorum. ideo facilitate eorum transire potest. cum modici sit ponderis. s̄z verius dicendum esset illas p̄positiones idē significare

Quero vnū de pluribus v̄l plu ra de vno affirmare v̄l negare si nō ē vnū de pluribus non eāf firmatio v̄l negatio. Dicunt vnū nō si vnū nomē sit positū. nō sit aut vnū ex ill. vt homo ē fortasse r̄ aīal bipes et mansuetū. s̄z ex his vnū sit ex alio aut r̄ boine r̄ ambulā te nō sit vnū. q̄re nec si vnū aliqd̄ de his af firmz aliq̄s nō erit vna affirmatio. s̄z vox q̄

Handwritten notes in the left margin, including a large '3' and some illegible scribbles.

Handwritten notes in the right margin, including the word 'Aresto' at the top and various lines of text.

dem vna affirmationes vero multe. nec si de vno ista sed similiter plures

Postquam Aristoteles determinavit de enunciatione putat rescriptit additorem quod non redit et unitate. hunc in hunc capitulo secundo primo tractat declarat quod accidit enunciationi ex hoc quod ad hunc et aliquid tollens eius unitate quod se sibi accidit pluralitas vel multitudine. Et circa hoc duo facit primo manifestat positum. secundo determinat quadaestione per generem circa hunc enunciationes que sunt plures ibi (quod videtur hunc) Circa primum duo facit quod primo probat de eo quod dicitur esse unitatem. secundo quod dixerat probat per rationem ibi (si dicitur dialectica) Dicitur ergo primo quod licet sit vna enunctio in qua predicatur vnum de vno. tamen non est affirmatio vel negatio vna affirmare vel negare vnum de pluribus vel plura predicata de vno subiecto. si ex illis pluribus non est nec consergit aliquid vnum. et dico vnum non quidem si sit positum illis pluribus nomen vnum et tamen ex eis non fit vnum in re. quia unitas nominis vel vocis non facit unitatem enunciationis sed unitas rei eam facit non obstante multiplicitate nominis sicut forsitan animal mansuetum bipes sunt plura nomina sed ex eis fit vnum in re dato quod animal sit genus et mansuetum atque bipes sit eius differentia. ex genere enim et differentia fit vnum in re quod est species distincta. sed ex alio ambulante et homine non fit vnum in re. Et ideo si vnum aliquid de eis affirmetur non erit affirmatio vna. nec etiam si de vno affirmetur. ista erit vna affirmatio. sed erit vna vox. id est vna vocaliter si eis imponatur vnum nomen in re tamen erunt affirmationes plures

illa (que sunt vnum in re faciunt vnam enunciationem. sed illa tria homo album ambulans sunt vnum in re. ergo faciunt vnam enunciationem. Dicitur probat quia sunt vnum in subiecto materialiter supposito. Dicendum quod unitas enunciationis dependet ex unitate rei tam cadentis in subiecto quam in predicato. et ergo eo modo quo subiectum est vnum in re etiam ipsa enunctio dicitur vna. ista tria homo album ambulans faciunt vnum in re per accidens. sed non ponunt vnum per se. quia homo est subiectum sed album et ambulans sunt accidente fit vnum per accidens et non per se. et ergo enunctio illa in qua subiectum vel predicatum hoc totum homo album ambulans potest esse vna per accidens. sed non est vna per se. et eodem modo intelligit de similibus

Si ergo dialectica interrogatio responsionis est petitio vel propositionis vel alterius partis contradictionis. propositio vero vnius contradictionis est. huiusmodi interrogatio non erit vna responsio. Adhuc nec vna interrogatio nec si sit vera. dictum est autem de his in topicis: Similiter autem manifestum est quoniam nec hoc ipsum quod est dialectica interrogatio est. vel si quis interroget quid est animal: oportet enim ex da

ta interrogacione eligere: Utrum velit contradictionis partem. quam oportet interrogantem determinate vel vtrum hoc animal sit homo an non homo

Hic philosophus probat per rationem quod quando predicatur vnum de pluribus vel plura de vno non sit in re vna enunctio Ratio autem quam intendit Aristoteles. in hac parte est talis ad vnam enunciationem sumptam interrogatiue datur vna responsio sed ad illam in qua vnum predicatur de pluribus aut plura de vno non est danda vna responsio. quod non est enunctio vna. Dicitur enim propositio Aristoteles. ita probat omnes interrogatio (ad quam datur vna responsio) est vel dialectica vel demonstrativa. sed dicta interrogatio in qua predicatur vnum de pluribus vel in qua dicitur plura de vno non est dialectica. quia interrogatio dialectica (est petitio responsionis vel propositionis) id est enunciationis affirmatiue vel alterius partis contradictionis id est partis negatiue. quia cum aliquis interrogat est ne homo animal an non satis facit ad istam interrogatiuem siue respondeat sola affirmatio. Dicitur quod licet siue respondeat sola negatio dicitur quod non. sed ad interrogatiuem in qua accipiuntur plura predicata siue plura subiecta quod datur quod sumantur sub vno nomine non satis facit sola affirmatio vel sola negatio. quod si querat vtrum canis sit animal non sufficit dicere solum quod sic. vel solum quod non. eo quod aliquis canis est animal et aliquid non. igitur talis interrogatio non est dialectica. sed nullo modo ad ipsam danda est vna responsio. etiam si sit in quibus sensibus Et quod per se ipsa non est interrogatio nec enunctio vna. Hoc est quod dicitur Aristoteles. multum obscure in hoc loco ita dico supple quod talis enunctio non est vna. quia faceret interrogatiuem aut dialecticam aut demonstratiuam. si ergo vel alibi dicitur dialectica interrogatio est petitio responsionis vel propositionis. id est affirmatiue vel alterius partis contradictionis id est negatiue. sed quod ad eam satisfacit sola affirmatio aut sola negatio. sed propter hoc dicitur quod per se hunc interrogatiuem in qua subiectum vel predicatum plura etiam sub vno nomine non erit vna responsio reddenda. quod supplet non satisfacit ad eam sola affirmatio nec sola negatio sicut in sententia declaratum est. sed ad hoc nec vna interrogatio est ista non solum in vno sensu sit vera et in alio falsa. sed nec si sit vera in omni sensu. et de his dicitur est in topicis ubi agit de propositionibus dialecticis. Similiter super talis interrogatio non est demonstrativa quod demonstrativa est simplicior quam dialectica quod ipse declarat subdistinguit autem manifestum est quod nec ipsum quod dicitur princeps ad demonstratiuam est interrogatio dialectica. sed potest simplicius ipsa. quia oportet ex data interrogacione eligere vtramque velud contradictionis partem. quia interrogantem dialectice oportet determinare. id est determinate sumere ambas partes contradictionis in interrogacione dicendo vtrum hoc animal sit homo vel non. Sed ad interrogatiuem quid est animal non contingit reddere nisi eius diffinitionem que de ipso dicitur affirmatiue tantum. vnde patet quod talis interrogatio est simplicior quam dialectica

Notandum quod quod dialectice huius viam ad vtramque partem dicitur id in sua interrogacione probetur vtrumque. sed quod demonstratiue non huius viam nisi ad partem veram id in sua interrogacione non sicut vtramque partem dicitur. quod dicitur quod maxima appetit in questione quod est id est ipse enim Aristoteles facit mentem

Questiones secūdi peribermeniay

Quoniam vero hec quidem pdicant cōposita vt vnū sit omne pdicamentū eoz q̄ extra pdicant. Alia p̄o nō que differētia ē. de hōie em̄ verū ē dicere et extra aīal et extra bipes. et vt vnū et hōiem et albū et hec vt vnū s; nō si cytharedus ē et bon⁹. etiā cytharea⁹ bon⁹: si em̄ qm̄ alterutrū dī et vtrūq; dicet multa incōueniētia erūt. De hōie em̄ et hōiem verū ē dicere et albū q̄re et hominē rursus et albū. si et albū et hominē q̄re erit hōmo albu hō albu. et h̄ i infinitū et rursus musicus albu ambulās et hec eadē frequēt̄ implicita. Ampli⁹ si socrates ē et hō et bipes et erit hō bipes. qm̄ ḡ si q̄s ponat simplr p̄plexiones fieri plūma incōueniētia p̄tingere maifestū ē. quēadmodū ponendū est nūc dicem⁹

Hic p̄hs determinat quāda q̄stionē p̄tingētē circa es nūciatōes p̄les. Et circa h̄ tria facit. p̄mo p̄pōit q̄stio nē implicite in diuersitate p̄ntoz et qd̄ dixerat declarat in exēplis. sc̄do p̄bat p̄ rōem ibi (si em̄ qm̄) tercio definit nā p̄tate ibi (coz. igit̄). **D**icit ḡ p̄mo. qm̄ hec q̄dem supple pdicata p̄us diuisa postea pdicant p̄posita. id ē p̄iūctim ita vt eoz (q̄ pdicant extra) id est diuisim p̄ pdicamentū sit vnū. id eōia illa p̄nta recolligan in vnū. Alia p̄o nō ita se h̄nt. q̄ diuisa ē supple pdicator. p̄ qd̄ p̄tingit ista diuersitas. declarat aut̄ p̄r h̄ac diuersitatem in exēplis subdēs q̄ de hōie vep̄ est dicere (extra) id ē diuisim. q̄ ē aīal et vep̄ ē dicere de ip̄o extra. t̄ diuisim q̄ est bipes et hec duo pdicata vt vnū. a. p̄iūctim de hōie p̄nt pdicari dicēdo q̄ ē aīal bipes. Et hōies et albū p̄tingit diuisim pdicari de ip̄o dicēdo q̄ ē hō et albu. s; cū diuisim dī de hōie aliq̄ q̄ ē cythared⁹ et q̄ est bon⁹ nō p̄t eē p̄iūctim dici q̄ est cythared⁹ bonus.

Quā cū dicit (si em̄ qm̄ alterutrū) declarat p̄positā diuersitatem p̄ rōem. dicēs q̄ si dicat q̄ vtrūq; p̄t dici sp̄ p̄iūctim si alterutrū dicat diuisim sequent̄ m̄tra incōueniētia q̄ nugatio et infinitas. q̄ ḡ talia sunt fugiēda. dicere ōz q̄ nō sp̄ ex diuisis q̄bulcūq; s̄ferat p̄iūctim. **D**ec̄larat aut̄ hec incōueniētia in exēplis dicēs q̄ de hōie vep̄ dicere diuisim et hōiem et albū si em̄ albū siml et hōiem p̄tingat tūc eū esse q̄ si eēt niger. p̄o eēt vep̄. de ip̄o pdicare diuisim hōiem et albū sed dato q̄ sit albu et hō poterāt hec ambo rursus diuisim pdicari de eodē etiā millies. si ḡ fm̄ multiplicant pdicata deuisis de bem⁹ sp̄ multiplicādo inferre p̄iūctim. et dicem⁹ tūc q̄ esset hō albus. homo albu. hō albu vsq; ad infinitū. **S**imiliter dici poterit p̄iūctim de aliq̄ q̄ est music⁹ albus ambulās si talia p̄us dicant diuisim et hec eadem implicita in p̄ma locutōe p̄tingit frequēt̄ dicere. stante illa positione dicim⁹ etiā de socrate diuisim q̄ est hō et q̄ est bipes. ergo si ex diuisis p̄t semp̄ referri p̄iūctum

dicemus q̄ socrates est hō bides in quo tamē dīctō est nugatio. **C**oncludit ḡ. **P**resto. q̄ manifestū est plā in cōueniētia p̄tingere si q̄s ponat simplr. id est v̄lter fieri p̄plexiones. id ē inferri pdicatū p̄iūctim ex diuisis sed quēadmodū sit ponēduz nūc dicamus

Cozū (q̄ pdicatur et de quibus pdicant) q̄cunq; fm̄ accidēs dicunt. v̄l de eodē v̄l alteruz de altero. hec nō erūt vnū. vt homo albus ē et musicus. s; non idem musicus et albus. **A**ccidētia enim sunt vtrūq; eidem nec si album musicum fm̄ est dicere. tamen non erit album musicum vnū aliquid. s; accidēs em̄ musicum album dicitur. quare nō erit vnū album musicum. **D**uo circa nec cytharedus hō nus simpliciter s; animal bipes non em̄ fm̄ accidēs. **A**mplius nec q̄ cunq; insunt in alio quare neq; album frequenter neq; homo animal. v̄l bipes insunt em̄ in homine animal et bipes. **V**erum est aut̄ dicere de aliquo et simpliciter vt quēdam hominem: hominem autē quēdam album hominē album non semper autē. sed quādo in adiecto quidē aliquid oppositorum inē q̄ consequitur contradictio non veruz sed falsuz est vt hominem mortuum hominē dicere. quando autē nō inest verum ē vel etiā quādo inest: semper falsum est. quādo vero nō inest nō semper verum ē. vt homerus ē aliquid vt poeta: ergo etiam ē. non fm̄ accidēs em̄ pdicatur eē de homero: quoniam inē et poeta: s; non fm̄ se pdicatur de homero quoniam ē. **Q**uare in quantiscunq; pdicamentis. neq; contrarietas aliqua aut villa oppositio inē: si diffinitōes pro nomibus redant et fm̄ se pdicant et nō fm̄ accidēs in his et simplr vep̄ erit dicere. **N**ō aut̄ nō ē qm̄ opinabile ē nō est fm̄ dicere esse aliqd. opinatio em̄ ei⁹ nō est qm̄ est s; qm̄ non est

Hic phs declarat p̄tate circa p̄dicta 2 circa hoc duo facit q̄ p̄mo manifestat q̄n̄ p̄t ex diuisis inferri p̄iuc̄tū. **S**ec̄do ostendit q̄n̄ ex p̄iuc̄tis p̄t inferri diuisiōis illa (vex r̄ū est aut̄ dicere) **D**icit q̄ in p̄ma p̄te q̄ eoz q̄ p̄dicant et subiectoz de qb̄ alia p̄dicant q̄cūq̄ p̄dicant s̄m accidēs. v̄l de eodē subiecto v̄l alterz de altero hec nō est vnū. id est ex talibz diuisiōibz deis nō poterit inferri p̄iuc̄tū sicut hō est albū 2 est music⁹. s̄z idē nō ē p̄iuc̄tū dices re music⁹ albū ita videlicet q̄ albedo cadat sup̄ musicā q̄ h̄c s̄m (q̄ v̄t q̄z s̄ acc̄tia et d̄) id ē p̄ acc̄tis p̄d̄ catā de eodē. 2 q̄uis sit vex dicere q̄ aliqd̄ idē in sup̄posito est albū 2 musicū q̄ idē hō est v̄t r̄ūq̄z ip̄oz nō tū iō erit vnū aliqd̄ albū musicū p̄ se q̄ s̄m acc̄tis totū d̄i albū esse musicū. p̄tētia etiā nō p̄t dici (s̄m p̄t) id est p̄iuc̄tū q̄ sit cythared⁹ bon⁹ q̄uis diuisim dicat de eo q̄ est cythared⁹ 2 q̄ ē bon⁹. s̄z aial bipes p̄t dici de hoie p̄iuc̄tū q̄ nō s̄m acc̄tis s̄z p̄ se dicitur de ip̄o **A**ddit aut̄ q̄ nō s̄p̄ ea q̄ p̄dicant diuisim sicut p̄d̄icta p̄ se p̄t ex diuisis inferri p̄iuc̄tū q̄ (q̄cūq̄z infunt) id ē includunt in alto nō p̄t p̄dicari p̄iuc̄tū de illo et iō nec d̄z frequēter ponit albū in p̄dicato q̄ in ip̄o semel d̄ico includit quicūq̄ dicit idē d̄ico et nō debz dici hō aial v̄l bipes q̄ ista includūt in hoie. v̄l si nugatio cū addunt sibi. **P**z ex d̄ico q̄ ad h̄ v̄t ex diuisis inferat p̄iuc̄tū duo r̄c̄dunt. p̄mo v̄t illa p̄dicata vniant p̄ se 2 nō p̄acc̄tis in eo de q̄ p̄dicant. **S**ec̄do v̄t vnū ip̄oz nō includat in alto. **D**em̄ cū d̄i (vex est aut̄) **D**eclarat q̄ etiā ex p̄iuc̄to p̄t q̄n̄q̄z inferri diuisim. dices q̄ v̄t r̄ū est de aliq̄ p̄us dicere sup̄ple p̄iuc̄tū 2 postea (s̄m p̄t) id ē diuisim aliq̄ d̄icant quēdā hoiem p̄us p̄iuc̄tz postea diuisim p̄tingit dicere hoiem 2 quēdā albū hoim̄ esse albū. sed tū nō s̄p̄ istd̄ p̄tingit q̄ q̄ inest aliqd̄ oppositoz in adiecto ad p̄dicatū ad q̄d̄ oppositū sequitur p̄d̄ico nō est vex s̄z fallum. ex p̄iuc̄to inferri diuisim sicut dicitur p̄iuc̄tū aliquē hoiem esse mortuū 2 tū est fallum dicere diuisim ip̄m ē hoiem q̄ mortuū p̄tra d̄ico infer hoī. q̄n̄ aut̄ nō est tal̄ p̄rad̄co in adiecto p̄t ex p̄iuc̄to inferri diuisim. s̄z tū nō s̄p̄ sicut dicitur de **P**omero p̄iuc̄tū q̄ est v̄t poeta q̄ si nō viuat d̄i tū cē in op̄io/ ne rōe sue ex̄tis poetrie. nec tū ex h̄ p̄t inferri diuisim. **P**omerus est q̄ in illa locutōe nō dicebat ē de homo ro p̄ se sed p̄ acc̄tis q̄ p̄tētia p̄tētia remanentem. **A**q̄ p̄cludit q̄ in q̄t̄is q̄ p̄dicat. nec aliq̄ p̄tētia aut oppō est in adiecto q̄d̄ v̄t ita sit p̄t videri si p̄ noibz p̄ d̄icatoz redōnt diffinitōes que declarant significatū nois 2 v̄tētia. etiā p̄dicent s̄z se 2 nō s̄m acc̄tis i his erit vex dicere (s̄m p̄t) id ē diuisim q̄ p̄dicant p̄iuc̄tū **S**ed de eo q̄d̄ nō est nō est vex dicere simplr̄ ip̄z ēē p̄t hoc q̄ dicit p̄iuc̄tū ēē op̄abile. s̄z 2 op̄io ē de ip̄o nō q̄ est s̄z q̄ nō est. ac si diceret q̄ p̄tāto d̄i ēē op̄abile q̄ cū nō sit simplr̄ est tū apud ip̄az op̄ionē s̄z apud aiaz et iō nō potest hoc inferri q̄ sit

Notandū q̄ arguere a diuisis ad p̄iuc̄tū ē arguere a plibz p̄d̄ictis diuisim sup̄tis in aī/ cadente cum aliq̄ subiecto ad p̄ns in quo ponunt eadē p̄dicata cū eodē subiecto p̄iuc̄tū v̄t cū ita arguit soztes est hō 2 est albū. s̄z soztes est hō albū. nā in antecedente illa p̄dicata s̄z hō 2 albū diuidunt ab inuicē p̄ p̄iuc̄tione. sed in p̄ntē eadē p̄dicata ponunt p̄iuc̄tū cū eodē subiecto. 2 ecōtra arguere a p̄iuc̄tis ad diuisa est arguere a plibz p̄dicat⁹ p̄iuc̄ti captis in aliq̄ subiecto

in antecedente ad p̄sequēs in quo eadē p̄dicata ponunt diuisim cū eodē subiecto v̄t si arguat soztes est homo albus. ergo est homo et albus

Querit v̄t a diuisis ad p̄iuc̄ta 2 ecōtra valeat p̄na. **O**dy q̄ arguēdo a diuisis ad p̄iuc̄ta bñ v̄z p̄na cert⁹ re gulis obseruatis. **P**rima q̄ illa p̄dicata diuisa nō d̄icant de eodē s̄m acc̄tis sed vniant p̄ se in illo. v̄l nō d̄icatur de semitice p̄ acc̄tis sed quodā ord̄ie p̄oz 2 postēri oris. q̄re nō sequit hō est albū 2 music⁹. **S** est albū music⁹ cus. q̄ albū musicū nō est vnū p̄ se s̄z s̄m acc̄tis. etiā nō sequit soztes est bon⁹ 2 est cythared⁹. **S** est bon⁹ cythas redus. q̄ d̄ir de se iuicē p̄ acc̄tis. p̄t equocatoz iteruē entem. **S**ec̄da regula q̄ vnū ip̄oz nō includat in alto. s̄z ill p̄d̄ico nō includat in p̄mo q̄re nō sequit soztes est hō et est aial bipes. **S** est hō aial bipes. etiā nō sequit iste ē hō albū 2 est hō. **S** est hō albū hō. **S** illr̄ obseruari debent due regle q̄n̄ arguit ecōtra a p̄iuc̄tū ad diuisa. p̄ma q̄ ē ill p̄dicatis nō sit aliq̄ p̄t arietas v̄l oppō in adiecto et v̄tētia. etiā q̄ p̄dicent s̄m se 2 nō s̄z acc̄tis. q̄re nō sequit tur cesar est hō mortu⁹. **S** est hō q̄ acc̄tis in sua rōne includit negatōem seu corruptōem subalīs. **S**ec̄da q̄ vnū p̄dicatū nō diminuat distrahbat aut alienet de rōe alt̄er. q̄re nō sequit chimera est in op̄ione. **S** chimera ē. **N**eq̄ sequit homer⁹ viuut v̄t poeta. **S** homer⁹ viuut q̄ illa additio v̄t poeta. diminuit de rōe et q̄d̄ ē viues re. viuere em̄ v̄t poeta ē viuere s̄m q̄d̄ id ē in mediā hoim̄. 2 ita arguit a d̄ico s̄m q̄d̄ ad d̄em simplr̄

Notandum q̄ iste regle q̄ etiā phs in textu r̄c̄t̄is b̄ r̄ali sunt scientia p̄t p̄b̄d̄ct̄. q̄ v̄l ambo p̄dicata sunt subalia v̄l acc̄tis. aut vnū sub st̄itiale 2 aliū acc̄tis. si ambo s̄z subalia v̄l s̄z p̄uers̄ t̄ibilia aut nō. si p̄m̄ tūc̄ ex diuisis nō inferit p̄iuc̄tū v̄t nō sequit soztes est hō soztes ē rōnal. **S** soztes ē hō rōnalis. **S** i nō sunt p̄uertibilia v̄l magis eoz p̄cedit 2 minus eoz sequit. 2 tūc̄ v̄z p̄na v̄t bñ seq̄t soztes ē aial soztes ē hō. **S** soztes ē aial hō. **A**ut ecōtra mi⁹ cōe p̄cedit 2 magis eoz seq̄t. tūc̄ nō v̄z p̄na ip̄edire nugatōe q̄ itellect⁹ eas dit sup̄ idē bis. **S** i abo s̄z p̄dicata acc̄tis h̄ ē dupl̄r q̄ v̄l vnū subiecto inē p̄ reliquū aut nō. si nō tūc̄ nō v̄z p̄na v̄t nō seq̄t soztes ē bon⁹ 2 est cythared⁹. **S** soztes ē bonus cythared⁹ p̄t equocatoz inf̄uentē. **S** i sic h̄ ē dupl̄r q̄ v̄l illd̄ q̄d̄ alterz inē p̄cedit 2 alterz sequit. tūc̄ bñ v̄z v̄t p̄z d̄icēdo soztes ē colorat⁹ 2 soztes ē albū. **S** soztes ē coloratus albū. aut ecōtra illd̄ q̄d̄ inē p̄ alterz p̄cedit nō v̄z ip̄e d̄icēte nugatōe. q̄ illd̄ q̄d̄ inē est de rōe et q̄d̄ inē p̄ ip̄z **S** i p̄o vnū sit subale 2 reliquū acc̄tis. h̄ ē dupl̄r. q̄a v̄l illa p̄dicata s̄z p̄uertibilia. tūc̄ nō v̄z v̄t si arguatur soztes est homo 2 est risibilis. ergo est homo risibilis. sed committitur nugatio. quia risibile semel includit hom̄ inē 2 semel expresse ponit. **S** i aut̄ nō sunt cōuertibilia tūc̄ semp̄ valet v̄t bene sequit. soztes est homo 2 ē albus. ergo est homo albū. **A**q̄ quo patet q̄ semp̄ valet argumētum arguēdo a diuisis ad p̄iuc̄ta si nō interueniat nugatio v̄l equiuocatio

Sic liber est veteris artis in qua determinat de enunciatione 2 p̄tibus eius absolute. ergo h̄ male ponunt regule p̄sequentiarum **T**enet cō sequētia. q̄ ille p̄tinet ad no uam logicam vbi agitur de argumentatōe 2 speciebus eius **D**icendū q̄ phs losophus h̄c nō intendit p̄ncipaliter ponere regulas

Handwritten notes:
 2 p̄na ad p̄d̄icta
 et p̄na
 B. f.

sp. sicut est simpliciter dicti. qz potem in mo non ponit totu fm qd sz simplr. vt pz dicedo ho alb. sz cu dico ho est aial no ponit q est aial ee simplr sz solum fm qd qz ponit ee qd diram. Secda ro nihil valz. qz pdicatu reale qd spottat realitate existie no pr attribui nisi ex isteti. sz pdicatu reale qd spottat realitatez eentiaiz z no realitatez exiite pr attribui etiā no existenti in actu et tale predicatum est animal

Ho vero determinatis pspiciēdū ē quēadmodū sese habeāt negatio nes et affirmatōes ad seinuicem hec scz que sunt de possibili eē z nō possibi li eē. et de ptingere et non ptingere z de im possible et negatio

Postqz supra definiuit pbs qd accidit enūciatōni ex eo q ad dif aliqd ad dōnes in subiecto vt pdicatio positas. nūc in tractatu scdo declarat qd accidat enūci atōni ex eo q ad dif aliqd ad definiandū pitate vt fal sitatē pōnis. qd autē determinat pōem pdicati z subiecti est modus q facit modale enūciatōnem. sed ex ad ditōe mōi accidit in enūciatōe oppō z pna disticta ab oppositōe z pna q attendit in enūciatōe de inee. Vnd fm h iste tractatus dicitur in duo capla. in pmo agit de oppōne enūciatōni modalitū. in scdo agit de pna ea rū ibi (pne vero) circa pmiū duo facit. qz pmo pponit intentū. scdo mouet dubitatōem quandā de oppōe mo dalitū enūciatōni ibi (habet em) Dicit q pmo q def minatis illis q dicēda erāt de enūciatōe qm ad addi tionē factā ad ad dōes pspiciēdū est pnr quō se hnt ad iuce affirmatōes z negatōes q sunt de possibili esse et nō possibi eē. z de ptingere eē z nō ptingere eē. z de p possibili z de necario. Ex his pz q pbs in textu pdco innuit qtuor eē modos faciētes pōes modales. scilz possibile contingens impossibile z necesse

Querit **U**tr enūciatō de inesse z de mō differant specificē. Pro rñsione notandū q mod⁹ capif triplicif vno cōiter vt diffinit a Petro hispano q est adiacens rei definitio. z sic omne a dictm aut nois aut xbi siue sit determinatio subiecti siue pdicati siue pōnis ē mo dus. z etiā signa vna z picularia q sunt definitōnes subiecti in ordie ad pdicatu dnr mōi. z h mō capifēdo modū illa est modal hō est alb. Scdo capif mod⁹ p pte p illo qd definit pōem quacūqz modificatōe sis ue illa cōpositio ampliet siue nō. z h mō vtz flm scitū creditū opiatū sunt mōi. Tercio capif mod⁹ p pte p illo qd definit pōem z exprmit spēale bitudiez ex tremoz ad iuce. ita q p ipm modū extrema apliant z sic solū sunt qtuor mōi faciētes pōem modale. vt pz circa textū. **T**ūc dicit q pō modal mōifz cata aliq istoz modoz spē differt ab illa de inee. pz qz q formalr dnt spē differūt. sz pō de inee z pō modal formalr distinguunt. q spē dnt. **S**inoz pbat. qz pō est forma in enūciatōe sz iste dnt ex pte pōis. qz i vna est ppositio simplr pdicati cū subiecto. z in alia ē pō modificata mō aliq q trāsferē illā pōez extra pns tpus significatū p formā eōem enūciadi. q spē dnt.

Notandū **M**od⁹ p p rñsime capre sic diffinit. mod⁹ ē determi narō pōis de inētiū pō ex pms spēalem bitudiem extremoz ad iuce. Dicit pmo determinatio pōis ad excludendū modos dēter minātes rē xbi tm. aut modos determinātes nomē vl xbu aut accētia nois vl xbi. qz tales mōi nō faciūt p postōem modale. **A**ddit vltari⁹ dicit qz duplx est cōs positio in pōne modalē. scz pō ptiū dicit. inter se z cō positio mōi cū toto dicto. sz qz mod⁹ solū definit pns mā pōem z nō scdam cū illi⁹ pōnis sit met ps. iō cō uenitēter addit dicit **D**icit vltari⁹ inētiū ppositio. qz sunt quidā mōi q determinat pōem dicit nō inētiū pō sed inētiū enūciatōes hnt ordinē ad rōem noltrā vt sunt isti mōi opiatū creditū imaginatū z silēs q nō faciūt pōem modale specificē distictā ab illa de inee esse. **A**ddit vltimo exprmit spēale habitudinē extremō rū ad iuce p p illos duos modos vtz. z flm q nō faci unt pōem modale p p rñsime capra. tū pmo qz nō am pliat pōem vltra tps sue p iacētis. qz scdo qz nō tra hnt pōem in spēalem modū. sed dicit generalē modū illoz de inee. qz in eo q res est vl non est ozo dicit vera vl falsa. sed nō dicit possibilis vl necaria ab eo. sed po rius q res sic se habet ad suā causam. z ista diffinitio modū solū puenit istis qtuor. scz possibile ptingēs im possibile z necē. qre pcludit q solū qtuor sunt mōi fas ciētes pōez modale. qz mōz sufficiētia qraf in copla

Sic dicit de inee distiguunt **X**is p. hyl. **S**ic pnes modū. qz distiguunt specificē. **T**ūc dicit qz mod⁹ rei nō variat spēz ipius. **D**dm q duplx est mod⁹. scz accētia z ille nō facit distictōem specificā nisi forte a posteriori sicut risibile distigtur ho minē specificē ab alino. **A**li⁹ est mod⁹ eētiaiz q est de integritate totū cuius ē modus. z h mō mod⁹ faciēns pōnem modalem est de essentia pōnis modalis. et eam specificē distigtur ab illa de inee

Sic distictio specificā ē p copulā. sz pō de simplr ci iberētia z modal hnt eādē copulā. qz h x⁹ est. qz nō h distictē specificē. **P**ator probat qz copla ē foza pōis. sz de rōe forme ē specificē distigtur re **O**z q copla fm se accepta nō distigtur. sz inqz tū vnt extrēa. z qz i modalē ē mod⁹ q p iugit pōi de i copulā q distigtur eētiaiz z specificē. **A**l ddm q qzuis hēant eādē copulā z eādē formā gnālē qz h xbi ē. nō tū hnt eādē formā spēale qz illa diuersificat hz dnt

Sic in enūciatōe modalē z i il **U**eritate vnbilitū la de inee vniiformit suif affirma⁹ z nega⁹ q sunt spēz enūciatōis vrulqz. qz nō distigtur specificē. **A**ns pbat qz sicut in ill de inee copla pbat supra sine negatōe facit affirmatōem pdicari. z lumpra cū nega⁹ tione facit negatōem eiusdē. ita snt est i modalibz. **E**t pfirmat qz pō de simplci iberētia z modal hnt eadē dē passiones. s. oppōem z eqpollētā. **I**git rē. **O**dm ad pmiū qz pō modal z de inee puenit in gne sbalter no qd ē pō categorica. sic et puenit in affirmatōe et negatōe q diuidit pōem categoricā in cōi accep tū. sed tamē inter se specie dnt. **A**d pfirmatōem ddm q ille passiones nō conueniunt eis vniuocē sed equiuocē. vt inferius dicit. quare nō arguit ydempritatez spe cificam. **E**st tū cōsiderandū q fm opinione **B**ras tiadeus de esculo enūciatio modal pr dupliciter acci pi. z fm hoc duplicif ppatur ad illā de inee. vno mō

Handwritten marginal note at the top right of the page.

Handwritten marginal note on the right side of the page.

considerādo id qd est vt deū est in enūciatōe modalī
 hūc suā definitōem in ipā rōe mōi. sic ipam ppan/
 do ad totā enūciatōem de inē. et hō mō vcerē possum?
 q in ill' sit diuersitas pōnis qz in enūciatōe modalī
 stāte sub definitōe mōi est pō modificata siue hūc
 modificatōem q puaat enūciatō modalī. et p' talem di
 uersitatē dici pnt for malr et spē differre. s; qz ipm deū
 nō est tota enūciatō modalī s; ē ps ipi. tō nō possum?
 ppter h' dicere q enūciatio de inē et enūciatio de modo
 dnt fm spm. **Q**uo mō possum? enūciatōem modalē
 p' siderare fm suā totalitatē. et sic enūciatio modalī et
 de inē (vt in qd idē) sunt vni'formis spci. qz in enūcia/
 tōnib; modalib; ipē mod' est p'dicatū et deū subiect'
 tū. s; copula p' bal' p'nectit vni' cū alio. sicut in illis de i
 esse. s; qz p'positio formalr diuersificat ex diuersitas
 te p'ponibilib; tō meli' d' vt p'us q spē dnt. et vltius p
 positio modal' diuidit in p'positā et diuisā fm q p'pō
 nes modales pnt distigui penes f'ū p'positū v' diuisū
Sicut p' p'positū v' p' f'ū m' s'it scibile creditū
 de inē. q sunt p'les mōi qz q'ruor. **P**ris p'ba'
 qz determinat p'pōem. sed in illis de inē nulla p'positio
 determinat. **Q**uōm q illi nō sunt mōi p'p'issime capi
 endo modū q solū facit modale ab illa de inē specifi/
 ce distinctā vt deū est. **E**t p' isto vlt' notandū ē
 q ad h' q aliq's modus faciat p'pōem modales p'p'issī
 me caprā q'ruor req'unt p'dictōes. p'ma q tal' modus p'
 mo pueniat significatis enūciatōnū. et p' h' excludūtur
 oīs isti mōi. significati. representati p se et p' accis me
 diatū et immediatū. eo q isti p'mo pueniūt enūciatōib;
Quā p' hoc excludunt oēs modū nō determinantes cōs
 positōem dicti. sed subiectū tū v' p'dicatū em. **S**ecūda
 p'dictio q talis modus nō pueniat significatis enūciati
 oīs fm attributōem ad intellectū. et p' hoc excluduntur
 isti mōi scitū creditū opinatū et s'iles. **T**ercia q tal' mōs
 dus ex p'sequēti pueniat enūciatōibus. et p' h' excludū
 tur p'teritū et futū p'ringens ad vtrūlibet et p'ringēs ra
 rū. qz illa p'p'ie nō pnt p'ficari de enūciatōib;. **Q**uarta
 q talis modus ampliet p'positionem vltra tempus
 sue p'iacētis. et p' hoc excluduntur verū et falsum
Sicut ponit vnus mod' p'radicōis vnus possibi
 li. pura impossibilis. ita deberet ponit vn' modus
 p'radicōis necario. sed ille nō ponit ab **A**r.
 ergo erūt plures modi sp'cālissimi qz q'ruor. **Q**uōm
 q illi nō est nomē impositiū. sic p'phendit sub ill' et cir
 cūlo quif p nō necē aut possibile nō esse. **E**t qn d' sic
 ponunt duo mōi corrūdentes signis v' b; vn' affirma
 tivo et alius negatiuo. ita simul erūt duo correspōden
 tes signis p'cularib; vn' affirmatiu' et alius negatiu'
 qbus positis erūt qnq;. **Q**uōm sicut tā deū est q illi q
 correspōdet signo p'culari negatiuo nō est nomē ipos
 sitū. sed circūlo qmur ipm p negatōem postpositā mō p
 ticulari. dicentes possibile nō sic in simili circūlo qmur
 signū p'culare negatiuū p quidam nō
Sicut p' h' p'ringēs p'uertunt. q nō sunt distincti
 modi. **Q**uōm q'uis p'uertant fm rem. distin
 guunt tū fm vocē et rōem. qz aliquid ē possibile
 simplr et fm se. sed est p'ringens in ordine ad suā cām nō
 determinatā ad esse v' nō esse. et sic possibile determinat
 ē fm se. cōtingens vero in ordine ad causam nō stantē
 vnde esse non stans est possibile. cōtingens autem est
 quod habet causam non stantem

Habet em aliq's dubitatōes. nā si eoz q
 p'plegunt ille sibi iuuicē. opposite sunt p'ra
 dcōes q'cuq; fm eē v' nō eē disponūtur. vt
 eius q est eē hoīem negatio est nō eē hoīem
 nō aut ea que est eē nō hoīem. et ei' q est esse
 albū hoīem. negatio ē ea que est nō eē albū
 hoīem. s; nō ea que est eē nō albū hoīem: si
 em de oīmib; aut dcō aut negatio vera ē cū
 lignū falsum sit dicere eē albū hoīem erit ve
 rū de eo dicere eē nō albū hoīem. **Q**uō si hoc
 mō et in q'ntificāz eē non addit idē faciet qd
 p eē dicit. vt ei' que ē ambulat homo. nega
 tio ē nō ea qē ambulat nō hō: s; ea q ē nō a/
 bulat hō: nihil em differt dicere hoīem
 ambulare et hoīem ambulatē eē. qre si hoc
 mō in oīb; et ei' q ē possibile eē. negatio ē
 possibile nō eē nō ea q ē nō possibile eē. **V**i
 detur aut idē possibile eē et nō eē: oē em qd ē
 possibile diuidi v' ambulare et nō ambula
 re et nō diuidi possibile ē. **R**atio aut ē qm oē
 (qd sit) possibile ē nō s; i actu ē qre ierit etiā
 negatio. p' t' nō ambulare qd ē ambulabi
 le et nō videri qd ē visibile. **A**uero impossi
 bile ē de eodē oppositas p'as eē dcōes. non
 igif ē ista negatio cōtingit em vnum ex his
 aut idē ipm dicere et negare sil' de eodē aut
 nō fm eē v' nō eē q opponūtur fieri affirma
 tiones v' negatōes. si ergo illud impossi
 bilis est. hoc erit magis eligendum
Hic p' h' mouet dubitatōem quā dā de oppōne mo
 daliū enūciatōnū. **E**t circa h' r'ia facit. qz p'mo p'p'ie
 questionē et arguit ad p'tem falsam. **S**ecūdo arguit ad p
 tem verā ibi. **V**idet aut t'ncio determinat p'itatē ibi
 (Est q negatio) **D**icit q p'mo q affirmatōes et nega
 tiones in illis q sunt de possibili p'ringēti impossibili et
 necario hnt aliq's dubitatōes. in qb; p'bis iplicite mo
 uet hāc questionē v'z in modalib; sumat oppō p' nega
 tione positā ad p'bu v' ad modū. **T**ūc ibi (nā si eoz
 arguit p' p'te falsa dices (q si eoz) id ē eaz enūciatōnūz
 (q p'plectūtur) id est p'stituitur ex p'plexione p'dicatū
 et subiecti ille sunt p'radicōes sibi iuuicē oppositē q'cuq;
 opponūtur fm eē v' nō eē sicut ei' negatōis q dicit esse

hoiem. negatō est illa q̄ dicit nō ē hoiem. **Q**uod q̄ daz p hoc pbat. q̄ si de quoliter est dicitō. i. affirmatō v̄ negatio vera. cū de ligno sit fallū dicere q̄ est albu. **h**ic v̄ rū est dicere q̄ nō est albu. **h**ic illa opponit affirmatōi. q̄ h̄z negatōem additā ad eē. **E**t si in quāvis unq̄ nō addat eē. i. facit id q̄ dicit d̄z pro eē. sicut eius affir- marōis. q̄ est. ābulat hō. negatō est illa que d̄z. nō am- bulat homo. **z** nō illa q̄ est. ābulat nō hō. cuius negatō est. nō ambulat nō hō. q̄ nihil differt hoiem ābulare vel hoiem ambulante eē. **E**t ergo in oibus alijs ita se h̄z. tūc etiā istius affirmatōis qui d̄z possibile esse erit negatō illa. que d̄z possibile nō eē. **z** nō illa q̄ d̄z. nō pos- sibile eē. **Q**uod cū d̄z (videt aut̄ idem) arguit sc̄do i oppositā p̄tem. i. verā p̄ talem rōem. **I**mpossibile ē op- posita simul verificari de eodē. s̄z de eodē simul est ve- rū dicere q̄ est possibile eē. **z** possibile nō eē. cū h̄z nō- tiēs sit dicere q̄ p̄tradictoria simul verificent de eodē ōz hoc eligere q̄ oppō in modalibz nō attendat finē eē et nō eē. s̄z p̄ negatōem **z** affirmatōem modi. **H**oc ē er- go q̄ d̄z (videt aut̄ idē possibile esse **z** nō esse) q̄ oē q̄ d̄z p̄r diuidi **z** ambulare. possibile est etiā nō ambulare **z** nō diuidi. **P**rimūmōi aut̄ rōem assignat dices q̄ omne q̄ d̄z est possibile isto mō nō sp̄ct in actu. **z** iō nō solū p̄r de ipso affirmari eē. s̄z etiā inerti. i. nec poterit sibi **z** negatō eius. **z** iō q̄ d̄z est ābulabile p̄r non ābulare. **z** q̄ d̄z est diuidibile p̄r etiā nō diuidi. s̄z impossibile est dicitōes id est locutōes oppositas simul eē verae de eodē. v̄nd̄ optet q̄ illa nō est negatō eius. q̄ aut optet ponere siml̄ verificari de eodē affirmatōem **z** negatōem. aut in ist̄ nō fieri affirmatōem. **z** negatōes. que opponitur finē esse **z** non esse. **E**t quia p̄mum est impossibile erit ma- gis hoc sc̄dm̄ dictū eligendū.

Est ergo negatō eius q̄ est possibile esse ea que ē non possibile eē. eadē quoq̄ rō ē. **z** in eo quod ē p̄tingēs eē. et eē eius negatō est. nō contingēs eē. **z** in alijs quoq̄ silī mō vt in necariō **z** impossibili. sicut em̄ in illis queadmodum eē **z** nō eē oppositōes subie- cte p̄o res s̄ q̄ d̄z album. illud p̄o hō. eodēz q̄q̄ mō s̄ loco eē subiectum sit. p̄tingere ve- ro **z** posse appōes determinantes queadmo- dum in illis eē **z** nō eē veritatē. **S**ilr̄ autē **z** hoc in eo q̄ d̄z est possibile eē **z** nō possibile: eius p̄o q̄ est possibile nō eē. negatō est. nō possibile nō eē. nō em̄ p̄tradictōnes sibij̄- uices sunt huiusmodi possibile est eē. **z** pos- sibile est non eē. q̄re **z** sequi seinuicē vidēbū- tur. **I**dem em̄ possibile est eē **z** nō eē. s̄z pos- sibile eē **z** non possibile eē nūq̄ sil̄ sunt. op-

ponit em̄. **A**tuero possibile ē non eē. **z** non possibile nō eē nūq̄ simul sūt. **S**ilr̄ at̄ **z** ei⁹ q̄ est necariū eē non ea que ē necariū **z** nō eē. s̄z non necariū eē. eius p̄o q̄ ē necariū non eē. ea q̄ est nō necariū nō eē. et eius q̄ ē impossibile eē. non ea q̄ est impossibile non eē. s̄z non impossibile eē. eius p̄o q̄ est impos- sibile nō eē. q̄ est. nō impossibile nō eē. **E**t vlr̄ queadmodū dictum ē. eē quidē et nō eē oportet ponere queadmodū subiecta. nega- tōem p̄o **z** affirmatōem hoc faciētē ad vnū id ē t̄m̄modo ad modū apponere. **z** has pu- tare oportet eē oppositōes dicitōes **z** negatio- nes. possibile non possibile. contingēs nō contingēs. impossibile nō impossibile. neca- rium nō necariū. verū non verum

Medicus determinat veritatē dubitatōis p̄mū se. **z** circa hoc quattuor facit. q̄ p̄mo ex rōe immediatē p̄missa p̄cludit questōis veritatē. sc̄do assignat rō- nem eius p̄ quā soluit rō facta in oppositū ibi (**S**icut em̄ in ill̄) t̄ercō declarat q̄ silr̄ se h̄z in ceteris enūciatō- nibz modalibz. sicut se h̄z in ill̄ de quibz posuerat ex- emptum ibi (eius p̄o que est) q̄rto cōcludit vlr̄ verit- atē ibi. **E**t vlr̄ queadmodū dicit q̄ in p̄ma parte p̄cludēs ex rōe immediata p̄missa q̄ eius affirmatōis que d̄z possibile eē. negatō est ea que ē. nō possibile esse et q̄ p̄tingit cōiter sūptum **z** possibile p̄uertitur. iō ad- dit **A**risto. q̄ eadē est rō in eo q̄ d̄z est p̄tingēs eē. q̄ negatio eius est. nō p̄tingit eē. **z** q̄ v̄niformiter sit oppō in cūctis modalibz adiūgit q̄ silī mō se habet in alijs. i. in necariō **z** impossibili. **Q**uod cū d̄z (**S**icut em̄ in illis) assignat rōem dicte veritatis dices. q̄ hoc idō p̄tingit q̄ sicut in illis in q̄bz nō ponit̄ modus eē **z** nō eē sūt. i. s̄ appōes. i. p̄dicata. subiecta vero sunt res. que dicit̄ tur eē vel nō eē. sicut albu aut hō. eodē quoq̄ mō in h̄ loco ipm̄ quidē eē sit subiectū. p̄tingere vero **z** possibili- le sūt appōes determinātes veritatē queadmodū etiaz in alijs determināt̄ esse **z** non eē. **Q**uod ibi (**E**t vlr̄ ro que est) phus q̄ exemplificauit de quibusdā enūcia- tōibus modalibus declarat p̄sequenter q̄ se h̄z silr̄ in oibus. **D**ices q̄ nō solū eius (que est possibile eē) neg- gatō est. nō possibile eē. sed etiā eius que ē possibile nō eē. ea q̄ est. nō possibile nō esse. **Q**uod p̄bat p̄ locū a silī d̄- cēs. q̄ possibile eē **z** possibile nō nō sūt p̄tradictōnes s̄- ue oppositē inter se. v̄n̄ **z** p̄sequunt̄ se. q̄ idē est possibi- le eē **z** non esse. sed possibile eē **z** nō possibile eē nūq̄ sil̄ sunt vera. q̄ opponit̄ ad inuicē. **z** silr̄ possibile nō esse. **z** nō possibile nō esse nūq̄ simul sunt vera. q̄ pari rōne op- ponit̄ ad seinuicē. **E**t exemplificat de alijs. vt patz̄ in textu. **Q**uod cū d̄z (**E**t v̄n̄uerfaliter) **C**ōcludit v̄n̄uerfalit̄ de p̄dicat̄ veritatēz dices. q̄ vlr̄ sicut dictū

illa attendit gra materie pps. q est subiectu illi est quantitas tempoz. z illa tenet se ex pre pdicari habet in se virtutem signi.

illa est simplr affirmatiua. forte no curritur est ipossibile. z tñ in ea ponit vna negatio. Prima ps p bar. qz eqpoller affirmatiue. s. but. fortem currere est necē. cū sint de oodē cono. s. purpurea. Di cendū licz in ea ponat solū vna negatō explicite ex pre dicti. tñ implicite ex pre ipsius mōi ponit alia. s. due negatōes: qpollent vni affirmatōi. q illa pō est simplr affirmatiua penes regulam secūdam.

Consequētie pō fm ordinē sūt ita ponēti bus. illi em que ē possibile est eē. illa q ē cō: tingit eē. z hec illi pvertit. z ea q est. nō im / possibile est eē. z nō necariū est eē. illi pō q ē possibile nō eē. ptingēs nō eē. ea que est nō necariū nō eē. z nō possibile nō eē. illi pō q est nō possibile eē z nō ptingēs eē. illa que ē necariū nō eē z impossibile eē. illi pō que ē nō possibile nō eē z nō ptingēs nō esse. illa q necē eē et impossibile nō eē. Consideretur at ex subscriptōe que admodū diximus possi bile est. eē ptingit eē. nō impossibile est esse nō necē est eē. possibile est nō eē. ptingi nō esse. nō impossibile est nō esse. nō necesse est nō esse. nō possibile est esse. nō ptingit esse. im possibile est esse. necē est nō eē. nō possibile est non eē. nō cōtingit nō esse. impossibile est nō eē. necesse est esse.

Postq pbs determinauit de oppōe enūciatōnū mo dāliū. nūc in hoc capitulo scdo determinat de pna carū et circa hoc duo facit. qz pmo ostendit quo ordine fiat talis pntia. scdo circa determinata mouet quā dā du bitatōem ibi (dubitabit aut) Circa pmiū duo facit. qz pmo ostēdit quo ordine fiat psequētia enūciatōnū modalitū fm opintōne antiqoz. scdo declarat qd ver ritatis z qd falsitatis sit in opintōne illa ibi (Ergo im possibile) Dices pmo q pntie mo dāliū sūt fm ordi nē qui dicit qbus dā sic ponētib. p quod dat intelligē re q iste cōdo pntiarum est fm opintōne altoz. ponit aut illi q istā enūciatōem (q est possibile eē) sequitur illa que est ptingēs eē. ita q pvertitur secū. z eadē psequit ea que est nō ipossibile eē. z ea que est nō necē est eē. Et similiter ille pvertit. que sit possibile est nō eē. z ptingens est nō eē. nō ipossibile nō esse. z nō necē nō eē. Sed cū illa que est. nō possibile eē pvertunt ille nō ptingēs eē. ipossibile eē. z necariū nō eē. Cū illa pō q est nō pos sibile nō eē pvertitur. nō ptingēs nō esse. ipossibile nō eē z necē esse. Et ad dit q que admodū dicimus istos

supple dixisse p considerandū est ex subscriptōe figure. que ponitur hoc modo.

Primus Amabim?

Possibile est eē
Ptingēs est eē
Nō ipossibile est eē
Nō necē est esse

Secds Odentuli

Possibile est nō esse
Ptingēs est nō esse.
Nō ipossibile ē nō esse
Nō necē est nō esse.

Tercius Illice

Nō possibile est eē
Nō ptingēs est esse
Impossibile est eē
Necē est nō esse

Quartus Purpurea

Nō possibile est nō eē
Nō ptingēs est nō eē.
Impossibile ē nō esse
Necē est esse

Et q figura maiuscula p3 q antiq errauerūt in ord ina tōe duoz pmoz anguloz qz ipi dixerūt amabimus et edentuli vbi nos dicimus aliter z melius. s. In ordināz do illice z purpurea nō errauerūt. qd pbs oñt pñr

Ergo ipossibile z nō ipossibile illud qd est ptingēs et possibile et nō ptingēs et nō possibile sequit qdē dīctorie. s. cōuersim illd em qd est possibile ē negatō ipossibilis negatōem pō affirmatō. illud pō qd est nō possibile eē illud qd ē impossibile eē. affir matō em ē impossibile eē. nō possibile vero negatō. necariū pō que admodū sit p siderā dū ē. manifestū ē em qm nō eodē mō. s. cō trarie sequitur. dīctorie autē extra

Hic declarat pbs qd pntatis z qd falsitatis sit in ista opintōne. z circa h duo facit. qz pmo oñdit in quo ista opintō sit p. scdo oñdit in quo eadē opintō sit fal sa. ibi (Necariū pō) Dicens in pma pte q ipossibile et nō ipossibile sequit ad illud qd est ptingēs z possibi le. z nō ptingēs z nō possibile reddēdo singula singu lis. ita scz q ipossibile sequit ad nō ptingēs. z nō iposibi le sequit ad ptingēs z possibile. Pō qdez declarat sub dens q enūcia de ipossibili sequit dīctorie supplē enū ciatōem de possibili z ptingente. s. puerim. qz videlz pns pvertit cū illa quā sequit. Et quō itellexit qd dī xit (dīctorie) exponit subdens q illd qd est possibile esse qd est affirmatō de possibili sequit negatō ipsius im possibile. q est nō ipossibile esse. s. negatōem ipi? possibi lis sequit affirma ipossibil. qz ad nō possibile esse sequit i possibile esse. affirmatō at de ipō est ipossibile eē. s. neg ga de possibili est nō possibile esse. Pz igit qd fuit dī cere q enūcia de ipossibili sequit dīctorie enūciatōem de possibili. Hoc em idēz fuit ac si diceret q ad affir matōem de possibili sequit nega de ipossibili. z ad nega tōem de possibili sequit affirmatō de ipossibili. Et qz h

Questiones secūdi perihermeniaz

Idē ponit opinio recitata sicut p3 inuēti figurā. relin
de **A**retho. q̄tū ad hoc illā opiniōne tāq̄ verā. **De**
inde cū dicit **N**ecariū nō declarat in dicit opinio sic
falsa. z circa h duo facit. q̄ pmo pponit id q̄ dā in
telligi falsitas ipi. scdo h pbat p rōem ibi **N**ō em̄ ne
gatio. **U**tes pmo q̄ queā dmodū se habeat necariūz
ad talē p̄nam p̄siderādū est. z pponit p̄tate dices ma
nifestū eē ex dicitis q̄ nō eodē mō (q̄ p̄tilla opio)
se hnt ad istā p̄nam enūciatōes de necario. s̄ enūciat
tōes de necario dicit q̄ dē sequit. s̄ dicitōe s̄ extra
p̄nam. quā illa opinio p̄t. **Q**uia nō **A**r. in tota ista
lectōe loq̄ mirabilr obscure vt clare itelligat q̄ dicit. s̄
derādū est q̄ dicitas enūciatōis est q̄ vna vltis enūcia
tō opponit alteri enūciatōi vlt. iō **A**r. p̄ dicitas h itelli
git vlem affirmatiuā z vlem negatiuā. s̄ q̄ p̄ticularz
affirmatiua z p̄ticularz negatiua s̄ dicitōibz vltibz op
ponit dicitōe. idēcirco ipas p̄ticularz appellat hic
Ar. dicitōias. nō q̄ dicit ad se m̄tē. s̄ q̄ dicit
suis vltibz. q̄ q̄ vltis de necario s̄ necē eē z necē nō esse
vt dicitū est. s̄ p̄ticularz s̄ nō necē eē. z nō necē nō eē
iō dicit **A**r. q̄ dicit sequit. dicitōe at̄ extra p̄naz s̄ q̄
dicat q̄ iō p̄sequētia vltimū est p̄a opinio recitata. s̄
falsa in p̄sequētia p̄ticulariū

Nō em̄ est negatō eī? q̄ dē necē nō eē nō
necē eē. p̄tigit em̄ veras eē in eodē vtrascq̄
q̄ dē em̄ est necariū nō eē nō est necariū eē. cā
at̄ cur nō seq̄t s̄l̄r ceteris q̄m̄ p̄rie impossibi
bile necario reddid̄ idem valēs. **N**ā si ipos
sibile eē necē est hoc nō esse. si vero ipossi
bile est nō esse hoc necariū est eē. **A**t certe
impossibile est sic poni necariū dictiones
Nā quod est necessarium esse possibile eē
Nā si nō negatō seq̄t. necē est em̄ aut dicitere
aut negare **Q**uare si nō possibile eē. ipossi
bile eē q̄ dē necē est eē. q̄ dē est incōueniens

Que p̄hs pbat p̄ iōem q̄ dē dixerat. z circa h duo fa
cit. q̄ pmo oñdit q̄ ad possibile eē nō seq̄t ista p̄ticular
ris negatiua. nō necē eē. scdo oñdit q̄ ad ipam seq̄tur
ista affirmatiua. nō necē nō eē. q̄ dē est dicitōne recita
rā ibi **A**uero **P**onit at̄ in p̄ma p̄t tres rōes ad p̄ba
tōem p̄positi. scda ibi (cā at̄) tertia ibi (at̄ certe) **P**rima
rō (quā obscure ponit **A**r.) est tal. possibile esse oppo
nit dicitōe ad nō possibile eē. s̄ ad nō possibile eē seq̄
tur necē nō eē. vt etiaz p̄tē illa opinio. q̄ ad possibile
esse sequit dicitōia siue nega° de necē nō esse. s̄ nega°
eius nō est nō necē eē. q̄ p̄tigit vtrascq̄. i. necē nō eē. z nō
necē eē veras eē s̄l̄ in eodē. q̄ dē de necēta te nō eē id nō
est necariū q̄ sit. q̄ ad possibile esse nō seq̄t nō necē eē. sic
dicebat illa opinio. h est q̄ dē dicit supple p̄mo ad possi
bile esse nō seq̄t nō necē esse. q̄ a? q̄ dē est necē nō eē non
est nega° ipm̄ nō necē esse. **C**ui? rōem subiūgit. q̄ p̄tigit
veras esse s̄l̄ vtrascq̄ in eodē. q̄ dē est necariū nō eē

id nō est necariū eē. **U**te nega° z affirmā° verificat s̄l̄
in eodem **S**ecda rō (quā magis obscure p̄t) eē ista
quia illa vltis de iposibilit. q̄ est impossibile nō esse idē
valēs q̄ dē necē esse. s̄ fm̄ hoc ad quā sequit nega° eius
que dicit impossibile nō esse. ad eā sequit negatō de necē
esse. ex quo impossibile nō esse z necē esse idem vlt. s̄
negatio de iposibilit nō esse. est ea. que dicit. non ipossi
bile nō esse. z nega° de necē esse est ea. que dicit. nō necē eē
Sz dicit opinio dicit q̄ nō impossibile nō esse sequit ad
possibile nō eē z nō ad possibile esse. q̄ z non necē eē nō
debet sequi ad possibile. sed ad possibile nō esse. cuius
rō p̄tariū posuit illa opinio. **H**oc est q̄ dē breuiter rā
gens dicit (cā aut̄ cur nō seq̄tur necariū ad possibile s̄l̄r
ceteris que ponit illa opinio est) **S**upple q̄: sumptū im
possibile p̄tariū. i. fm̄ q̄ facit vltis enūciatōes reddid̄
idē valēs necariū. q̄ vt subdit se exponēs si iposibilit
le est esse necesse est hoc nō esse. vñ ista duo idē valent
post ea. **S**upple totū quod dicitū est in sentētia. **Q**uem
cū dicit **A**t certe impossibile) addit t̄t̄ciā rōem ad idē
p̄ponēs p̄mo q̄ iposibile est p̄t dicitōes necessarij. id ē
p̄ticularz. q̄ p̄t dicit vltibz sic ponit. sicut dicit illa op̄i
nio. **R**ō aut̄ (quā nūc adducit ad hoc) est. q̄ ad necā
riū eē sequit possibile esse. quod pbat subdens. q̄ si
ad necē esse nō sequit possibile esse sequit ad ipm̄ nega
tio eius. q̄ necesse est dicitere. i. affirmare aut negare. s̄
ue quia de quolibet optet q̄ sit vera affirmatō aut̄ nes
gatio. sed negatio de iposibilit esse est nō possibile esse. ex
go si ad necesse esse nō sequit possibile esse ad ipm̄ seq̄
tur non possibile esse. sed ad non possibile esse sequitur
supple impossibile esse. quare si ad necesse esse non sequit
tur possibile esse p̄cludetur q̄ impossibile sit esse id q̄ dē
necesse est esse. q̄ dē quia est incōueniens op̄t dicitere q̄
ad necesse esse sequitur possibile esse. sed ad illud quod
est possibile esse sequitur non impossibile esse. sed ad h
sz ad non impossibile esse sequitur vt dicit illa opinio
non necesse esse **Q**uare cōtingit. id est sequitur ex dicit
tis q̄ non necessarium sit esse id quod est necessarium
esse. q̄ dē est incōueniens. igit̄ incōueniens est ponere q̄
ad possibile esse sequatur non necesse esse

Auero illud q̄ dē est possibile eē nō ipos
sibile eē seq̄tur. hoc p̄o illud q̄ dē est nō necā
riū eē. q̄re p̄tigit q̄ dē est necariū eē nō necari
um eē. q̄ dē est incōueniens **A**uero neq̄ necā
riū eē sequit possibile eē. neq̄ necariū nō eē
illi em̄ vtrascq̄ p̄tigit accidere. **H**oz aut̄ vtr
libet verū fuerit nō erūt illa vera. simul em̄
possibile est eē z nō eē. **S**i vero necē est esse
vel nō esse nō erit possibile vtrūq̄z relinqui
tur q̄ nō necariū nō eē. ei q̄ dē est possibile eē
Hoc em̄ vtrūq̄ est z de necē nō esse. hec em̄ fit
contradictio eius. q̄ sequit nō possibile esse
Illud em̄ sequitur hoc quod ē impossibile

Nidquid de modalibus... aliquis agnit

est. et necesse est non esse. cuius negatio est. non necesse est non esse. sequitur quod... modum. et nihil impossibile contingit sic positum. Possibile est esse. contingit esse. non impossibile est esse. non necesse est non esse. Possibile est non esse. contingit non esse. non impossibile est non esse. non necesse est esse. Non possibile est esse. non contingit esse. impossibile est esse. necesse est non esse. Non possibile est non esse. non contingit non esse. impossibile est non esse. necesse est esse.

Ita p[ro]p[ri]e declarat q[uod] enunciatio de necessario sequitur ad possibile esse. et dividitur ista p[ro]p[ri]e in duas p[ar]tes s[ecundu]m q[uod] duas r[ati]ones adducit ad p[ro]bandu[m] q[uod] ad possibile esse sequitur non necesse non esse. scilicet ibi (hoc enim veru[m] est) In p[ri]ma p[ar]te i[n]t[er] dicit talem r[ati]o[n]em. ad possibile esse oportet q[uod] sequatur aut necesse esse. aut necesse non esse. aut non necesse esse. aut non necesse esse. aut non necesse non esse. s[ecundu]m p[ar]t[em] ubi est ita q[uod] ad possibile esse non sequitur. non necesse esse. ad dicit aut in littera q[uod] non sequitur ad ip[s]u[m] id quod e[st] necessarium esse. hoc id quod e[st] necessarium non esse. quod p[ro]bat p[er] hoc q[uod] illi scilicet ip[s]u[m] possibile esse contingit accidere v[er]a q[ui]a. i. esse et non esse. q[uod] possibile esse dicitur de aliquo. q[uod] p[ro]p[ri]e non esse. s[ed] si v[er]u[m] sit eor[um] duor[um] fuerit veru[m] siue fallu[m]. scilicet necesse esse siue necesse non esse. non erit v[er]a illa ambo. scilicet et non esse. Et adiu[n]git exponens q[uod] simul aliq[ui]d possibile est esse et non esse. sed si fuerit ad necessarium esse vel necessarium non esse non erit possibile p[ro]sum posse respicere v[er]a q[ui]a. scilicet esse et non esse. Sic ita ad possibile esse non sequitur non necesse esse. nec necesse esse. nec non esse relinquitur non necessarium non esse p[ro]sequi quod est possibile esse. Item ibi (hoc enim veru[m] est) p[ro]p[ri]e adducit ad id e[st] secundam r[ati]o[n]em. que est talis. necesse non esse et non necesse non esse opponitur contradictorie. similiter possibile esse et impossibile esse opponitur contradictorie. s[ed] hoc est verum de necesse non esse. quod sequitur ad impossibile esse. ergo p[ro] locum ab oppositis non necesse non esse sequitur ad possibile esse. Hoc est ergo quod dicit Aristoteles valde obscure cum dicit (hoc est veru[m] de necesse non esse) supple quod sequitur ad impossibile esse. et ista est minor p[ro]p[ri]e ratiōis facte. Sed maior e[st] p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e. nem. que fuit. q[uod] necesse non esse. et non necesse non esse opponitur contradictorie. ponit immediate dicit. Hoc enim scilicet non necesse non esse fit p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e que sequitur ad non possibile esse. quia ad illud sequitur hoc q[uod] e[st] impossibile esse et necesse non esse. negatio est. non necesse non esse. Ex quibus omnibus concluditur ad possibile esse sequitur non necesse non esse. Ultimo concludit Aristoteles q[uod] hec contradictiones. id est particulares de necessario (que contra dicunt vniuersalibus) sequitur ad illas d[ic]t[as] possibile s[ecundu]m modu[m] p[ro]p[ri]e d[ic]t[as] diuersu[m] a modo alteri op[er]ationis. quia ad possibile esse sequitur. non necesse non esse et ad possibile non esse sequitur. non necesse esse. Et nihil impossibile contingit istis p[ro]p[ri]e s[ecundu]m p[ro]p[ri]e. Alia aut[em] opinio ponebat e conuerso. sicut supra patuit. Et nunc p[ro] correctio[n]e figure superioris ponitur alia figura talis

Table with 4 columns: Angulus primus, Angulus secundus, Angulus tertius, Angulus quartus. Each column contains logical propositions about possibility and necessity.

Querit... Utru[m] equipollentia seu consequentia sit in modalibus... eodem modo sumenda... sicut oppo est varia in modalibus... Utru[m] est ratio q[uod] hinc inde est aliq[ui]d p[ro]p[ri]e q[uod] sic ostendit. q[uod] p[ro]p[ri]e non habet m[od]u[m] modalibus sicut p[ro]p[ri]e in illis de inec. v[er]o dicitur est p[ro]p[ri]e sicut est ex p[ar]te signi determinans ip[s]u[m] subiectu[m] attendit q[ui]ntitas in illis de inec. ita in modalibus ex p[ar]te m[od]i q[ui]ntitas ad equipollentia accipiend[um] d[icitur] attendi q[ui]ntitas. et sicut in illis de inec equipollentia sunt ex additione negationis ad signum p[ro]ponendo v[el] postponendo. ita sicut s[ecundu]m in modalibus in q[ui]bus ponere negationem ad modu[m] se habet sicut p[ro]ponere si gno negationem in ill de inec. s[ed] ponere negationem ad verbu[m] se h[ab]et sicut negationem postponere signo. et ponere ad modu[m] et p[ro]p[ri]e sicut se habet sicut p[ro]ponere et postponere. Et s[ecundu]m hoc possent poni tres regule equipollentia p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e modalium. q[ui]s sufficiet[er] declarat p[er] h[ec] p[ro]p[ri]e inu[n]t q[uod] ad faciendu[m] equipollere p[ro]p[ri]e de possibili et impossibili ponenda est negatio ad modu[m] t[er]m[in]i. q[uod] opponit[ur] p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e scilicet q[uod] ad faciendu[m] equipollere p[ro]p[ri]e de necessario et possibili ponenda est negatio ad dicitu[m] et ad modu[m] s[ecundu]m q[uod] opponit[ur] subalterne. Tercia ad faciendu[m] equipollentia de necessario et impossibili ponenda est negatio ad dicitu[m] t[er]m[in]i. q[uod] opponit[ur] contrarie.

Notandum... Omnes p[ro]p[ri]e modales q[ui] s[ecundu]m in eade[m] linea p[ro]sequit[ur] se quertibilis p[ro]p[ri]e sue equipollentia et p[ro]p[ri]e o[mn]es ille de p[ri]mo ordine sequitur ad illas de q[ui]nto. et non e[st] conuerso. et o[mn]es ille de sec[un]do ad illas de tercio. et non e[st] conuerso. et hoc p[ro] lege subalterna. ad v[er]itatem enim v[er]is sequitur v[er]itas sue p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e. et non e[st] conuerso. sicut ille de q[ui]nto sunt v[er]es affirmatiue. et ille de p[ri]mo p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e affirmatiue. id est ad illas de q[ui]nto sequitur ille de p[ri]mo. et non e[st] conuerso. sicut cum ille de tercio sunt v[er]es negatiue. et ille de sec[un]do p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e negatiue. id est ad illas de sec[un]do sequitur ille de sec[un]do et non e[st] conuerso. Prop[ri]e equipollentes debet esse eiusdem subiecti et p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e. s[ed] p[ro]p[ri]e modales de diuersis modis h[ab]ent diuersa p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e. s[ed] p[ro]p[ri]e de diuersis modis non possunt equipollere. P[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e. q[uod] modus mer p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e. q[ui]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e de diuersis modis s[ecundu]m etiam de diuersis p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e. s[ed] q[uod] equipollentia d[icitur] hic capi v[er]o se extendit ad p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e. et illa d[icitur] cu[m] equipollere q[uod] sese p[ro]sequunt[ur]. etia[m] si sint de diuersis modis. Et ex isto manifeste apper[et] q[uod] non sumit eq[ui]p[ro]p[ri]e

Handwritten marginal notes in the right margin, including 'p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e' and 'p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e'.

Questiones

secūdi Perihermeniaz

pollentia eodē mō in modalibz in ill' de inesse. **U**t qñ dicitur. edpollentia sumit hic 2 in illis de inesse. q negatōem q̄ nō est ali' modus edpollentie eaz. **O**dm q̄ edpollentia in modalibz nō sumit tñ p negatōes ppositā v' p' positā. aut vtroq; modo. s; etiam p significatōe mō di. sicut patebit in sequentibus

Ista pō. sorte currere est impossibile. est affirmatiua. q̄ male ponit in scia linea. **A**ñs. pbat. qz in ea nulla ponit nega°. **S**z pna r3. qz ille de scia linea st; negatiue. ex q̄ dicitur ill' de pma linea. q̄ st; affirmatiue. **O**dm q̄ illa ē simplr negatiua. 2 licz in ea non exp̄lle ponat negatio. tñ ponit implicite.

Ad possibile eē v' ptingēs sequit nō necariū q̄ pbs male arguit p antiq̄s. **A**ñs. pbat. ex dif. finitōe ptingētis. q̄ ponit pmo poy. **O**dm q̄ ptingēs p̄ sumi duob; modis. **O**no. stricte put dif. finit' pmo poy. 2 sic ptingēs ē qd̄ p̄ eē 2 nō esse. **E**t h' mō ad possibile siue ptingēs seq̄t non necē. v' ibidem p r3. **A**lio capif' cōter p q̄cūq; possibili q̄ mō etiā necariū um p̄ dici ptingēs. 2 sic ad possibile v' ptingēs nō seq̄tur nō necē. v' h' dicit. qz possibile 2 ptingēs sic sumptuz est vltus q̄ non necariū. ad vltus autē (qd̄ est supius) nō seq̄t inferi'. sic ad aīal nō sequit hō. s; eōuerfo

Dubitatū aut aliq̄s si illō qd̄ est necariū eē possibile eē sequit. nā si nō seq̄t dicitio seq̄t nō possibile eē. 2 si q̄s nō hāc dicat eē dicitōem. necē est dicere possibile nō eē. s; vtroq; sic st;. **A**uero rursus idē videt esse possibile incidi 2 nō icidi. 2 esse 2 nō eē. q̄re erit necē eē ptingere nō esse. h' aut sūm est

Postq; **A**resto. declarauit q̄lit fiat pna modal. nūc circa defmiata mouet dubitatōez q̄ndā. 2 circa h' duo facit. qz pmo pponit dubitatōem 2 arguit ad vtrāq; p̄tē eius. scdo defmiat veritatē ibi (manifestū est autē) **P**rima ps diuidit in duas. qz pmo arguit ad vnā p̄tē dubitatōis. scdo arguit ad aliā. ibi (**A**uero rursus) **D**icēs pmo q̄ aliq̄s dubitabit vtz ad necē sequit possibile eē. sicut dictū fuit supius. **E**t pbat pmo qd̄ seq̄t dicēs. qz si ad necē esse non sequit possibile eē. seq̄t ad ipm dicitio eius q̄ est non possibile eē. 2 si q̄s nō dicat id est nō pcedat hāc (quā dixim) esse p̄tadictōem e' erit eius dicitio. possibile non eē. s; vtroq; f. possibile non eē 2 nō possibile eē st; false de necē eē. q̄ de ipō est v' rū dicere q̄ ad ipm sequit possibile. **T**ūc ibi (**A**uero rursus) arguit ad p̄tē oppositā dicēs. qz vnū 2 idē in re est possibile eē 2 non eē. qz idem in re videt quod ē possibile incidi 2 non incidi. si q̄ ad necē esse seq̄t possibile esse. ad necē esse sequit possibile non eē. **E**t q̄ idem in re est possibile esse 2 nō esse. q̄ quod necē est eē erit. i. poterit contingere nō esse. quod est falsū. q̄ sūm videtur qz ad necē esse sequat possibile esse

Manifestū ē aut qm̄ nō oē possibile vel eē v' ābulare. ad opposita v3. s; est in quib; nō ē vtz. **A**t p̄mū qd̄ in bis q̄ nō fm rōez

possunt vt ignis calefactibil' est 2 h3 vim ir rōnalē. **E**rgo fm rōem potestates ip̄e eedē plurimoz etiā p̄trarioz st; **I**rrōnabiles p̄o nō oēs. s; quēadmodū dictū est. ignē nō eē possibile nō calefacere 2 quecūq; alia semp agūt. alia p̄o possūt. **E**t fm irrōabiles potestates sil' qdam opposita: s; hoc idcirco dictū est qm̄ nō om̄is potestas oppositorū est nec quecūq; sub eadē sp̄e dicunt.

Hic pbs determinat veritatē hui' dubitatōis. et circa hoc duo facit. qz pmo de illa dubitatōe declarat veritatē. scdo ex p̄tate declarata p̄tendit aliū ordi nem p̄leq̄ntie enūciationū modalū ibi (et est qd̄) p̄mā ps diuidit in duas. qz pmo dicit qz aliq̄s possibile non valz ad opposita. cui' p̄rium nūc ponebatur in rōi: facta p̄ra veritatē. scdo declarat qd̄ possibile se quat ad necē. ibi (**Q**uedā p̄o) **C**irca p̄mū tria facit qz pmo pponit qd̄ intendit 2 declarat in exemplo. scdo oñdit qz potentie rōnales alit' se hnt ibi (**E**rgo fm rōnem) **T**ercio declarat q̄liter ad hoc se habet potentie ir rōnales ibi (irrōnabiles p̄o) **D**icēs pmo qz non valz rō facta ad pbandū qz possibile nō seq̄tur ad necē. sup; ponit eim qz possibile esse sp̄ se habet ad opposita. qd̄ est falsū. qz manifestū est qz non omne possibile se h3 ad op posita. s; est dare aliq̄ in quibus h non sit vtz. **E**t h' p̄mō manifestū est in bis q̄ non pnt agere fm rationes s; agūt fm naturā. sicut ignis est calefactibilis. i. calefactiuus. 2 habet vim. i. potentia irrōnalem. q̄ defmiata est ad vnū. **T**ūc ibi (**E**rgo fm rōem) oñdit qz potentie rōnales alit' se hnt. dicēs qz p̄tates (q̄ st; fm rationes) ip̄e eedez st; actiue plurimoz 2 etiā st; actiue p̄riorum. sicut medic' p̄t curare 2 non curare. 2 hō p̄t legere 2 non legere. **T**ūc ibi (**I**rrōnabiles p̄o) declarat pbs q̄tū ad hoc dicitōnem potentiaz. irrōnalia lū. dicēs qz potentie irrōnales non om̄es se hnt ad op posita. s; sic dcm est non est possibile qz ignis nō calefactiat materiā p̄ntem. 2 eodem mō est possibile de oib; alijs. q̄ q̄tū ē de se sp̄ agūt fm suā defmiatā actōz. oim em istoz potentie ad vnū st; defmiatē. ita qz ip̄tū est d se nō pnt in opposita. **A**lia p̄o st; q̄ etiā fm p̄tates irrōnales pnt in opposita. quēadmodū lignuz p̄t calefieri et non calefieri. 2 h' rotū dicit **A**resto. iō dictū esse vt apparet qz etiam fm vnā 2 eandem speciez sumendo potentia nō om̄es potestates st; oppositorū. vnde fallum supponebat argumentum

Quedā p̄o potestates equoce sunt. possibile em̄ nō simplr dicit. s; h' quidē qm̄ vtz est vt in actu. vt possibile est ābulare qm̄ ābulat 2 om̄ino possibile est eē qm̄ iā est aliq̄s i actu qd̄ dicitur possibile. illō p̄o qd̄ forsitā ager vt possibile ē ābulare qm̄ ābulabit. 2 hec qz

de in mobilibus solis est ptas. illa po i im mobilibus. in vrisqz po veru est dicere no ipossibile ambulare. z qd abulat iam z agit et abulat. Hoc g possibile no e vez de neca rio simplr dicere. altez aut verum e qre qm pre vlc seqtur illud quod ex necitate est seq tur possib ile esse. sed no omnino

Hic pbs declarat quod possibile seqtur ad necc. z circa h tria facit. qz pmo distinguit diuersos mos pos sibilis. scdo ondit illos diuersos mos ad diuersa ap plicari ibi. Et h qde tercio pcludit q altez tm illoy possibile sequit ad necc riu ibi. Hoc g possibile. Et ces in pma pre q qda ptates sunt equoce. i. diuerse ro nis. qz possibile qd d: fm ipsam ptates no d: simplr id est vno. s. pluribz. qz quodda est possibile qd veru est de eo qd est in actu. qd est actu i uictu. sicut dici tur possibile ambulare eu qui actu ambulat. z sicut d: aliqd possibile ee qd est ia actu. Aliud q dicit possi bile. no qz agit. s. qz forte ager. i. aliud est possibile dis stans ab actu. sicut possibile est aliqne abulare. qz z si actu non abulet. tm ambulabit qn volet. Tunc ibi. Et hec qde in mobilibz) declarat illos diuersos mo dos possibile fieri in diuersis rebz. dicens qz hec ptas qd d: possibile. etia qd no est actu est) solu de rebz mo bilibz. qz omia imobilla s: sempiterna. nec inueniunt qnqz non ee in actu. Illa po alia ptas q dicit possibile id qd est actu repitur in immobilibz. qz si ipa no pos sent actu ee nuqz actu eent. qz tm vrozqz mo lumeeo pos sibile sibi opponit impossibile. adiungit. Aresto. qz in vrisqz possibilibz vez est dicere no impossibile ee. sicut supple dicimus q no e ipossibile ambulare eu q actu ambulat z agit. qz eu qui actu no ambulat. s. abulaz bic. Dem ibi. Hoc g possibile) pcludit q tm altez ru dictozz possibile sequit ad necc riu. dices qz h possi bile qd d: de eo qd no actu est no est vez de necario. qz sez necariu sp est in actu. s. alteru possibile qd d: de eo qd est actu e veru de necario dicere z seqt ad ipm. Tm pz ex dictis q possibile est in plus qz necariu. qz neca riu non d: nisi de immobili. s. possibile d: de mobili et immobili. Et qz ad pre subiectiu sequit totu z no eco uerso. quea dmo du ad hoem sequit aial. z ad aial no sequit ho. pcludit. Ar. qz ad id qd e de necitate. id est ad necarium sequit possibile. sed no oino. i. non fm oem sua totalitate. eo q non oibus mois suis verificat ur de necessario. vt dictum est.

Et e quide fortasse pncipi u qd necariuz e z qd no necariu est oim vl esse vel no ee. z alia quea dmo du hoz pna pnsiderare o; No necc est no ee. possibile est ee. ptingit ee. no ipossibile ee. No necc est ee. possibile est no ee. ptingit no ee. no ipossibile e no esse. Accc no ee. no possibile e ee. no ptingit ee. ipossi

bile est ee. Accc e ee. no possibile no ee. no ptingit no ee. impossibile e no ee. Manifestu est aut ex his que dicta sut quoniam quod ex necitate est) fm actu est. quare si priora s: sempiterna. z que actu sut potestate prio ra s: z hec quide sine potestate actu sut. vt pme substanc. alia po s: actu cum possibi litate. que natura priora sunt. tempore ve ro posteriora. alia vero nunqz sunt actu. sed potestate solum

Hic pbs ponit aliu ordinem pntie in modalibz fm determinata. z circa h duo facit. qz pmo ponit ordinez illu. scdo pbat ipm ee pueniente ibi. Manifestu e) Pi cens pmo qz ex quo ad necc seqt possibile fortasse neca rium z no necariu est pncipiu pne oim vel ee. id e affirz matuaz. vel non ee. i. negatiuaru in modalibz. z alia dicta fm alios mos psequit ad ipa. sicut o; pnsidera re pnam eoz in figura quaz textu ponit. Et tal ordo pntie in h differt ab ordine supius posito. qz in pmo lo co ponebant enuclatões de possibili. h aut ponit pmo loco enuclatões de necario. Tunc ibi. Manifestu e aut) ondit puenientia dicti ordis ex pformitate ad ordi ne inuentu in rebz. Et ponit duplicē rōnem ad hoc pma. qz ex dictis manifestu est q id qd est necario fm actu) supple est s: sempiternaz q s: actu s: priora his q no s: actu. puenient ponit necario an possibi le in pna modalu. Secda rō tangit ibi. Et hec qde) z est tal. qz in rebz qda sine ptate s: sp actu. sicut s: subs tantie pme. i. subsepare. q s: potes ceteris entibz. sed alia entia s: actu cu possibilitate adiuncta. sicut gnabz lia z corruptibilis. q inquaru s: actu s: pna naturalit ter qz vt s: in potetia. sed tpe s: posteriora. qz pus tpe est ho in potetia z postea generat. z fit actu. s. qda s: sola ptate. z nuqz sunt actu. sicut aliqz veltis est in potetia ad incisionē. q nuqz forte incidet actu. Quia g illa q in entibz s: actu s: pna ceteris. puenienter etiam necariu sp ponit pus qz possibile in psequentia moda lium. Et e ista pbatio pueniens. quia ars imitat na taram. vt d. in secudo phisicor

Querit) Et ru ad necc esse seqt possibile ee. Et oim q possibile d: duos h mois. vno. p sublatōez spu gnantie et ad actu. z h mo d: possibile. qd est actu etia si in eo nulla sit potetia quea dmo du pma ea est tm ac t. qz tm no repugnat sibi q sit in actu. sic est vez de ea dicere q possibile est ipam ee actu. Et h mo possibile d: a potetia pucta actu. z sic capiēdo possibile. tunc sequit ad necc. Alio d: possibile ppter positōem potetie ad actu. z hoc mo dicunt possibilta illa q z si non sunt actu. ee tm possit. qz vt sic d: possibile a potetia ab actu separata. z hoc mo capiēdo possibile no seqt ad necc qd sic patz. quia quod est possibile ee h scdo mo est eti am possibile no esse. sed non esse no sequit ad necarium quia als aliquando non ens z semper ens starent s: mul. ergo nec possibile hoc modo

Questiones secūdi Beribermerianar

Ar Ad ptem subiectiuā sequit notū vlt. qd vt cō mune gen^o vt analogū p dicitur de ipa. s3 necāriū est ps subiectia possibit. q ad necāriū sp sequit possibile. **Ar** Ino: pbat. qz possibile est sicut vlt ad id quod est in actu sicut necāriū. z ad id quod ē aū actum. sicut possibile ad vtrūq. **Ar** Dm q ad necāriū in formali pna sp sequit possibile sicut ad infē riuū sequit supius. hoc autē pbs h non vult pbare. sed vult oīdere q ad necāriū sequit possibile. nō tū om nino. i. non fm suam totalitatē. qz nō oibus mōis suis verificat de necārio vt dictū est

Ar Si possibile eēt vltus faceret enūciatōem vltō rem. s3 hoc est falsū. **Ar** Ino: pbat. qz necāriū facit enūciatōem vltm. s3 possibile fa cit enūciatōem pūclarem. **Ar** Dm q possibile riuū pūcl duplr accipi. **Ar** Ino: qstū ad pūclitā suppositōz. z sic possibile est vltus qz necē. et vltōrem enūciatōem facit. qz de pluribz est vltz dicere possibile esse qz necē eē. **Ar** Ino: pbat accipi qstū ad modū affirmādi. z sic necē est vltus qz possibile. qz necē totalr affirmat qd nō facit possibile. z qstū ad pūclitā ipm necē vltm emun ciatōem. z possibile facit enūciatōem pūclarem

Querit Quo differūt possibile ortū a po tētia rōnali z ortū a potētia irrō nali. **Ar** Dm fm textū q differūt sicut potētia rōnalis z potētia irrōnalis. vnde potētia rōnalis est domina suaz oparōnū. ita q p̄t agere z nō agere z agere. h z oppositū illius. z h3 p̄pter suā im materialitatē ex qua trahit cācā libertatē. z ita sūtr pos sibile dictū a potētia rōnali valz ad opposita. i. ad esse et nō esse. sicut possibile est ambulare. possibile est non ambulare. **Ar** potētia irrōnalis saltē actiua simplr est determinata ad vñū. z qstū est de se sēp est in actu. quia agit p necitatē nature. z si alqñ nō agit hoc est p acciōs qz nō habet calefactibile. **Ar** q possibile (qd dicitū est a tali potētia) nō valet ad opposita. qz tale possibile pot ēt nō eē z nullo mō non eē. **Ar** Dicebat notāter (actiua) qz potētia irrōnalis passiua est eadez oppositōz. sicut lignū p̄t calefieri z nō calefieri

Notandū Potētia irrōnal dicitur cu/ ius natura ē pncipiū agens di. vt calefactiū. s3 potē tia rōnalis p̄t dē de potētijs intellectiuis. i. de intell lectur z volūtate. vñ differūt agēs naturale ab eo qd agit p rōem. qz agēs naturale agit p formā naturālē. q ē pncipiū cēndi. s3 agēs fm rōem agit p formā apphensam q est rō z pncipiū pgnoscēdi. z qz oppositōz s3 opposi ta eē. i. o3 q sint ipoz oppositē forme. vt sic vna earuz det vñū eē determinate. z alia det eē illi oppositū. z quia vñū quod dē se habet ad opari sicut se habet ad eē vt dē pmentator. necāriū est vt quēadmodū agēs naturale p certā formā est determinatū ad certū eē. sic etiā sit dēter minatū ad certā actōem. z iō nō potest agēs naturale in opposita. Quāuis autē opposita sic sibi mutuo repu gnāt in eē. nō tū sibi mutuo repugnāt in pgnitione. qd dicitur methaphisice q rō scialis p̄tōz ē vna z eadez idēcirco pueniēt dē q potētia rōnal ē factiua p̄tōz

Ar Intellect^o ē potētia rōnalis. z sūtr volūtas. et tū nō p̄t in opposita. **Ar** Ino: pbat. qz intelle ctus ita assentit et qd indicat vltz q nō p̄t sibi nō assentire. z sūtr volūtas ita vult bonū q nō p̄t velle

malū. qd est oppositū bono. **Ar** Dm q nulla potētia p̄t in opposita obiecti sui. tū bñ p̄t in opposita contēta sub obiecto suo. Sicut exēplū grā volūtas habēs p ob iecto bonū ita vult bonū q nō p̄t velle. qd nō appet bo nū. p̄t tū velle ābulare qz vtrūqz p̄t appere bonū. sūtr etiā vltz est obiectū intellectus. z iō intellect^o nō p̄t nō assentire et qd indicat eē vltz. p̄t tū p̄t vñā rōem scialem veri in opposita. sic p vñā rōem scialē sanī p̄t dirigere ad inductōem sanitatē z ad inductōem egritudinis.

Ar Si potētie rōnales eēt eedē oppositōz sequē q ille potētie nō agerēt. vel q agerēt ambo op sposita. qz vtrūqz est incōuenies. **Ar** cōfirmat q pncipiū agēdi potētie rōnalis est silitudo rei appre hense. z illa vnius rei est tū vna. q est pncipiū agēdi vñū. **Ar** Dm q potētie rōnales qstū est eedēz oppositōz. s3 ad hoc q actu agāt optet q determinen tur ad alterū oppositōz. **Ar** Dm p̄firmatōnem ddm q rō apphensa de re p̄us est silitudo vnius. i. habitus. z posterius ducit in pgnitōem alterius. i. p̄uarōis. quia rō habit^o p̄ quādam negatōem z abnegatōem ostēdit sūtr oppositū. i. p̄uarōem.

Ar Potētie sensitiue s3 irrōnales. z tū s3 oppositē p̄t. **Ar** Ino: pbat. qz visus ē visibilis z nō visibil^{is}. etiam est albi z nigri. z tact^o est calidi z frigidū. **Ar** cēndū q duplices s3 potētie irrōnales. i. actiue. z ale st^o p̄ se ad vñū dēmitate. Alie s3 passiue. z ille s3 oppo sitōz. s3 sensus est p̄tus passiua. vt p̄z sedo de aia. **Ar** Dm q q̄uis potētie aie silitiue videant valere ad op posita. vt ad ambulare z nō ābulare. tū vbi sensus ē p̄ ter rōez ibi agit p modū nature. z iō videm^o q vna trū do facit nidū sicut alia. z in eodē tpe quo alia. z sūtr vna aranga facit relam sicut alia

Ar Potētia nature est irrōnalis. z tū est ad oppo sita. q potētia irrōnalis p̄t ad opposita. **Ar** Ino: pbat. qz natura p suā potētia actiua ē cā motus z dētis. vt dē sedo p̄ fisicoz. **Ar** cōfirmat. quia suscipit in se formas p̄trarias. **Ar** Dm q motus z dēt es (quoz natura est pncipiū) nō opponūt. qz dēt in ter mīno ad quē (aut natura est pncipiū) fm p̄m qnto p̄ fisicoz est p̄summatō z p̄fectio motus. **Ar** Dm p̄fir matōem ddm. q potētia materie est passiua. vltz est tū q materia nō suscipit diuersas formas cōtrarias nisi sit disposita diuersis dispositōibz. **Ar** Dm q potētia materie remota sit eadez oppositōz. tū potētia ma terie p̄tina (sicut ē potētia materie iā dispositē ad for mā) nō est eadē. s3 diuersa in diuersis

Ar Potētia calefactiua solis est irrōnalis. z tū est oppositōz. **Ar** Ino: pbat. qz sol sua potētia calefactiua liqfacit cerā z indurat lutū. **Ar** Dm q illi effe ct^o p̄rj resolūtū in diuersitatē suscipientiu. alia eēt est dispō cere z alia lutū. **Ar** Ino: pbat. qz illi nō s3 effect^o p se potētie calefactie. qz potētie calefactie p se est calefa cere. z ad illā calefactōem sequit in aliqz iduratō. in alijs nō liqfactio fm diuersitatē materiaz suscipiēdi

Ar Hic bona sit distinctio entiu p actu p̄p̄z. qz so la potētia. z p̄ actu potētie p̄mixtū. **Ar** Dm q sic. qz oē ens. aut est p̄stitutū in puritate ac t^o z forme. aut i puritate potētie. aut in p̄mixtione mez dia vtriusqz. z fm h sumū tria mēbra in titulo qstio nis enūerata. q tale hnt ordinē. qz ea q s3 actu p̄tōz s3 ceter^o entibz. z illa q s3 i actu potētia p̄mixto p̄cedūt illa q s3 in potētia tm. qz illa simplr s3 p̄tingentiū

Ar Ino: pbat qz possibile est sicut vlt ad id quod est in actu sicut necāriū. z ad id quod ē aū actum. sicut possibile ad vtrūq. *Ar* Dm q ad necāriū in formali pna sp sequit possibile sicut ad infē riuū sequit supius. hoc autē pbs h non vult pbare. sed vult oīdere q ad necāriū sequit possibile. nō tū om nino. i. non fm suam totalitatē. qz nō oibus mōis suis verificat de necārio vt dictū est

Ar Ino: pbat qz possibile est sicut vlt ad id quod est in actu sicut necāriū. z ad id quod ē aū actum. sicut possibile ad vtrūq. *Ar* Dm q ad necāriū in formali pna sp sequit possibile sicut ad infē riuū sequit supius. hoc autē pbs h non vult pbare. sed vult oīdere q ad necāriū sequit possibile. nō tū om nino. i. non fm suam totalitatē. qz nō oibus mōis suis verificat de necārio vt dictū est

Secundum commentatores in libro de celo et mundo. frustra est poena que nunquam reducitur ad actum. Et illud est omnino superfluum et frustra positum. **Q**uod quoddam simpliciter negat deum commentatoris non intelligeres intentione eius. fuit autem intentio eius quod si est aliqua poena paenitentia (cui non contradicit poena actus) illa poena sit frustra ut sic intelligatur deum eius quod frustra est poena que non reducitur ad actum eo quod non sit aliqua poena actus que ipsa valeat reducere in actum. Et per hoc optime probatur quod in celo non sit poena ad esse vel ad formam aliam. quod intendit ibi commentator probare. sic ergo intelligendo prodeum commentatoris ipsa est verissima. **N**ec est contra hoc quod hic dicit Aristoteles quod ea que ita sunt in poena que nunquam sunt actu non sunt ita solum in poena quasi nulla sit poena activa que ipsa posset reducere ad actum. sed quia ista potentia nunquam applicatur eis.

Tertium contraria est affirmatio negationi et ordo orationi que dicitur quoniam omnis homo iustus est. et ei qui est nullus homo iustus est. aut omnis homo iustus est. et ei qui est omnis homo iniustus est. **C**allias iustus est. **C**allias iustus non est. **C**allias iniustus est. que habet contraria. et nam si ea que sunt in voce sequuntur ea que sunt in anima. illic autem contraria est opinio contrarii. ut omnis homo iustus est. et ei que est omnis homo iniustus est. et in his que sunt in voce affirmationibus necesse sibi se habere. quod si neque illic contrarii opinio contraria est. nec affirmatio affirmationi contraria erit. sed ea que deest est negatio. que considerandum est cui opinio vera false opinio contraria est. utrumque negat omni an certe ei que contrarium opinatur. dico autem hoc modo est quedam opinio vera boni quoniam bonus est. alia vero quoniam non bonum est falsa. alia vero falsa quoniam malus est que verum contraria est. et si est una secundum quas contraria est.

Hic est tractatus secundus et ultimus huius libri. in quo philosophus pertractat quandam dubitationem que accidit circa dicta de opinione enunciationum. **E**t circa hoc tria facit. quia primo proponit dubitationem. Secundo declarat ex quo sit sumenda veritas illius dubitationis ibi. **N**am si ea que sunt. **T**ertio declarat veritatem. ibi. **N**am arbitrari. **D**icens primo quod dubitatio est verum sit contraria affirmatio negationi. et ordo orationi ea scilicet que dicit omnis homo est iustus. et que dicit nullus homo est iustus. vel et que dicit omnis homo est iniustus. et similiter in singularibus et que dicit **C**allias est iustus. dubitat que contraria est habet duas. scilicet an ista **C**allias non est iustus. vel ista **C**allias est iniustus. **E**t posset questio sic fore

magis. ut in enunciationibus affirmatio contrarietur negationi de contrario modo enunciationi. vel et que est de contrario extremo id est predicato. **E**t debet contrarietas hic sumi large pro omni oppositione que facit enunciationes esse ad se invicem oppositas. **T**unc ibi. **N**am si ea que sunt. **P**hilosophus declarat ex quo sit sumenda veritas istius dubitationis. dicens quod si ea que sunt in voce sequuntur ea que sunt in anima. et ibi opinio contrarii predicati est contraria sicut opinio continens quod omnis homo est iustus est contraria opinioni continenti quod omnis homo est iniustus. tunc necesse est similiter se habere et in his affirmationibus que sunt in voce. sed si neque in his que sunt in anima opinio contrarii predicati est contraria opinioni tunc nec in voce erit contraria ea affirmatio que est contraria predicati alii affirmationi. sed contraria erit sibi ea negatio que dicitur est id est negatio eiusdem predicati. **E**t ideo considerandum est cui opinioni false contraria sit opinio vera an scilicet affirmatiue contrarii predicati an negatiue eiusdem predicati. de quibus ponitur exemplum in fine.

Nam arbitrari contrarias opiniones definiri in eo quod contrarium sit falsum est. boni enim quoniam bonus est. et in alia quoniam malum est. eadem fortasse opinio est et vera. siue plures sint siue una. sit autem ista contraria sed non in eo quod contrarium sit sed magis in eo quod contrarie. **S**i ergo boni quoniam bonum est opinatio est. est autem quoniam non bonum est. est vero quoniam aliquid aliud quod non est neque potest esse aliarum quod de nulla ponenda est. neque quecumque esse quod non est opinatur. neque quecumque non esse quod est. infinita enim utraque sit et quecumque opinantur esse quod non est. et que non esse quod est. sed in quibus falsum est. hoc autem est ex his ex quibus sit et generatio nes ex oppositis vero generationes. que etiam falsa. **S**i ergo quod bonus est et bonus est. et malum non est. et hoc quod de secundum se. illud vero secundum accidens. accidit enim ei malum non esse. **M**agis autem in uno quod est vera que secundum se est et etiam falsa. siquidem et vera. ergo ea que est quoniam non est bonus quod bonum secundum se persistens falsa est. **V**illa vero que est quoniam malum est secundum accidens. **Q**uare magis erit falsa de bono ea que est negationis opinio. que ea que est contrarii. falsum autem est magis circa singula qui habet contrariam opinionem contra

Et nota quod...

Questiones secūdi peribermeniay

ria em̄ sunt q̄ plurimū circa idē differunt qd̄
si barum p̄traria ē aliter: magis p̄o p̄traria
p̄tradōis. **M**anifestū ē qm̄ huic erit p̄ria
illa p̄o que ē quoniā malum ē qd̄ bonum ē
simplicita ē. et em̄ quoniā nō bonum ē necē
id ip̄m opinari. his ergo ita positis quoniā
p̄trarij opinio non ē simplex. simplex p̄o ē
negatōnis. necē est vt p̄tra simplice opinio
nē simplex potius videatur eē p̄traria. **E**st
aut̄ simplx opinio boni quoniā bonū est p̄a
simplx p̄o boni quoniā bonuz non ē falsa.
simplici q̄ opiniononi de bono quoniā bonuz
est. simplx erit opinio cōtraria negatōis scz
que ē boni quoniā non ē bonū. **A**mplius
si etiam i alijs similr opz se b̄erz hoc vide
tur b̄n eē dcm̄. aut em̄ ybiqz ea que ē p̄tradi
ctōnis aut nusqz. qbus p̄o non ē p̄trarium
de his ē quidē falsa ea q̄ est p̄e opposita. aut
qui boiem nō putat boiem falsus ē. si q̄ be
p̄trarie sunt z alie q̄ sunt p̄tradōes. **A**m
plius aut̄ similr se b̄er boni quoniā bonum
ē. z nō boni quoniā nō bonum ē. z sup̄ has
boni quoniā nō bonuz ē. z nō boni quoniā
bonū ē. illi q̄ que ē non boni. quoniā nō bo
num ē p̄e opioni que ē cōtraria. nō em̄ ea q̄
dicat qm̄ malum: simul em̄ aliqū erūt p̄e. nū
quā aut̄ p̄a p̄e p̄traria ē. **E**st em̄ qd̄dam nō
bonū malū. q̄re p̄tingit si mul eē p̄as. **A**tue
ro nec illa que ē nō malū. simul em̄ z be erūt
relinq̄tur q̄ z q̄ ē non boni qm̄ nō ē bonum
p̄traria ea q̄ ē non boni qm̄ bonum ē. q̄re z
ei q̄ est boni qm̄ bonuz ē ea q̄ ē boni qm̄ nō
est bonū. **M**anifestuz ē q̄ qm̄ nihil intest
nec si vlr ponam⁹ affirmatōne huic vlr ne
gatio erit p̄ria vt opioni q̄ opinat qm̄ oē qd̄
ē bonū. bonū ē. ea q̄ ē qm̄ nihil eoz q̄ bona
stz bonū ē. nā ea q̄ ē boni qm̄ bonū ē. si vlr

sit bonū eadē eī q̄ opinat quicqd̄ bonuz ē.
qm̄ bonū est. silr aut̄ z in nō bono

Hic p̄hs fm̄ p̄missa declarat p̄ritatē dubitatōis. **E**t
circa h̄ duo facit. qz p̄mo declarat q̄t se hz oppō in op̄i
nōisibz. **S**ecdo p̄cludit ex h̄ p̄ritatē de oppōe enūciatio
nū q̄ sunt i voce. ibi **Q**uestiō in op̄ioe. **T**rea p̄m̄ duo fa
cit. qz p̄mo declarat p̄ritatē de oppōe enūciationū nō vtr̄
do exēplis de op̄ionibz vlr̄. **S**ecdo ostendit q̄ in vlr̄
militat hz. ibi **M**anifestū ē. **P**ria ps̄ diuidit in octo
p̄tes fm̄ q̄ octo adducit rōes ad probādū q̄ op̄io nes
gata sit p̄ria opioni affirmatiue eiusdē p̄ri. z nō op̄io af
firmatiue p̄trarij. vt patebit in p̄cessu. **I**n p̄ma p̄te in
tēdit talē rōem. p̄traria nō sunt eadē in sp̄e. s̄ op̄ioes af
firmatiue p̄trarij p̄o sunt eadē sp̄e. q̄ affirmatiue
est sp̄e sp̄calistiā enūciatōis. **S** op̄ioni affirmatiue vni
p̄trarij nō p̄trariat op̄io affirmatiue alteri. sed op̄io ne
gatiue eiusdē. hoc ē ergo qd̄ dicit p̄mo op̄ioni affirma
tiue vni p̄ri p̄trariat op̄io negatiue eiusdē z nō op̄io af
firmatiue p̄ri. qz falsuz ē arbitrarī op̄ioes p̄rias esse in
q̄ sūt p̄rioz p̄toz. **L**u⁹ rōem assignat subūgens
q̄ op̄ioni p̄ri boni qd̄ est bo⁹ eadē fortasse sp̄e sp̄e est o
pinio ip̄i malū qm̄ ē malū. qz vtr̄qz ē in sp̄e op̄ionis
affirmatiue z p̄a est sp̄e vna sicut reliq̄ est etiā eadē sp̄e
vna cuz reliq̄. siue vna em̄ de eis sit p̄a siue p̄les. ita be
sunt p̄e. **E**t ad h̄c q̄ ista (q̄ stz op̄ioe) p̄traria nō in
eo q̄ stz p̄trarij p̄toz. s̄ magis in eo q̄ p̄trarie. i. p̄tra
rio nō sūt de eodē. qz scz vna ē affirmatiue de aliq̄. z a
lia est negatiue de eodē. **T**ūc ibi. **S**i q̄ boni. **P**hus
addit scd̄am rōem ad idē que talis est. vni determinatō
p̄trariat vni quid determinatuz. sed ista op̄io aff
firmatiua (q̄ dicit q̄ bonū est bonū.) est vna certa op̄i
nio ergo p̄traria eius det esse vna determinate. sed deter
minate vna ē negatiua eiusdē. z nō affirmatiua p̄trarij
p̄dicati. **I**gitur minor subūpta probat. qz affirmatiua q̄
ponit bonū esse aliq̄d opposituz bono nō est ita vna. s̄
plures. qz potest dicere q̄ bonū sit maluz. z q̄ bonū sit
fugendū z m̄ta talia. ergo illi opinioni p̄trariat nes
gatiua eiusdē. z nō opinio affirmatiua oppositi. **E**t h̄
est qd̄ dicit si esgo boni est opinio dicens qm̄ est bonuz
z est de ip̄o alia opinio dicens. qm̄ non est bonū. z ē de
ip̄o alia opinio dicens q̄ sit aliq̄d aliud qd̄ in rei veri
tate nō est nec esse p̄t. illaz opinionū nulla est ponens
da p̄traria eius que dicit q̄ bonuz est nec scz illa affir
mativa que dicit bonū esse aliquid qd̄ non est fm̄ veri
tatem. nec illa negatiua que opinatur ip̄m nō esse quod
est supple duz tamē neget aliud predicatū q̄ id quod
affirmat affirmatio. **S**icuti si diceretur quoniā bo
num nō est amandū vel nō est eligendum vel huiusmo
di. **R**atio aut̄ (quā assignat) ē. quia infinita sunt vtr̄
qz z quecūqz opinantur ip̄m esse quod nō est. z quecūqz
qz opinantur ip̄m esse quod est. sumendo scz aliud p̄es
dicatum. sed vni nō p̄trariatur infinita sed vnum
Tūc ibi. **S**ed in q̄bus est. **P**hilosoph⁹ ponit ad
idē terciā rōnem que est talis. ille opiniones false
p̄trariatur veris directe. in q̄bus inuenit p̄mo fallitas
sed ista p̄mo inuenitur in negatiua falsa eiusdē p̄dicati. z
postea inuenitur in quecūqz alia. ergo ista ē que directe
p̄trariatur opinioni vere z nō alia. **H**oc est ergo quod
dicit sed in q̄bus est p̄mo falsa. id est in quibus primo
inuenitur fallitas p̄riatur sp̄e veris. sed hec scilz prima
fallitas est ex his ex quibus sunt q̄nations s̄ q̄nates
stz ex opposit⁹ sp̄e fm̄ eē z nō eē. q̄re z fia. i. p̄ma fallitas

attēdet fm affirmatōez z negatōez eiusdē de eodē Me
inde ibi (Ergo) Phs poit ad idē q̄rā rōem q̄al ē
illa (q̄ magis distāt) h̄ maḡ ponēda p̄raria. q̄ p̄r
rietas dē maximā distāciā. s̄z affirmatō z negatō eiusdē
de eodē magis distāt q̄ affirmatōez p̄rariōz p̄roz. q̄
ille ponēde iis cōtrarie p̄oz q̄ ille. z h̄ ē qd̄ d̄r (si q̄ qd̄
bonū est i veritate ē bonū z nō ē malū. z hoc. s̄. bonū ē
bonū est fm se ver. sed illud sc̄z q̄ bonū nō ē malū ē ver.
fm cōtrā. i. fm aliud) i vno q̄z magis ē h̄a q̄ est h̄a fm
se. z falsa magis ē falsa q̄ est falsa fm se. si q̄ d̄ez vt dem
est h̄a ita se h̄z z ea opio bonū q̄ d̄r q̄ nō est bonū est p̄i
fēs falsa fm se sed ea q̄ dicit q̄ ē malū. est falsa fm acci
dens. i. fm aliud. p̄z tūc q̄ maḡ sit falsa negatō eiusdē
q̄ opio affirmatā p̄rarij z p̄z q̄ illa sit p̄raria ei?

Dein cū d̄r (q̄re magis) Phs poit ad idē q̄rā rōem
nez q̄ est talis. opioes p̄rariē d̄nt plurimū distare. sed
opioes de p̄rarijs mōis opinādi magis distāt q̄ ille q̄
sūt de p̄rarijs rebus. s̄z sed q̄ ille h̄z cōtrarie z non
ille. (Ergo) ibi (manifestū) opio ad idē q̄rā rōem
q̄ talis ē. Simpliciter opio simplex opio ē p̄raria. sed
hec ē simplex opio q̄ dicit q̄ bonū est bonū. z ista falsa q̄
dicit q̄ bonū nō est bonū est opio simplex. Nulla p̄o a
liq̄ fallax. de bono ē ita simplex vt ista q̄ ois alia iplū
cat in se itā. Ista opio negatā ē q̄ p̄rariā opio af
firmatē z nō opio p̄rarij p̄i. Et h̄ est qd̄ dicit q̄ il
la q̄ d̄r de bono q̄ ē malū ē iplūcata q̄ iplūcat in se op̄i
nōnē illā q̄ d̄r q̄ bonū nō est bonū. q̄ q̄ op̄iat q̄ bo
est malū necē est ipm op̄iari ipm nō ē bonū. Tunc
ibi (Anpl̄ si etiā) Aristot. poit ad idē septimā rōez
q̄ est talis. opionū oppō d̄z attēdi vntormit in oibus.
sed i substantijs (cū nō bēant p̄rariū) nō p̄t ee oppō fm
p̄rarietate p̄roz. sed fm p̄rariū modū enūciādi. s̄ in
cūctis attēdit oppō fm affirmatōez z negatōez eiusdē
de eodē. z nō fm p̄rarietate p̄roz. vt h̄a satis ap̄te d̄r.

Tūc ibi (ap̄lius at̄ s̄l̄r) poit p̄hs ad idē octauā rō
nez d̄cēs. q̄ s̄l̄r se h̄nt opio bonū q̄ d̄r q̄ bonū est bonū
z opio nō bonū q̄ d̄r q̄ nō bonū est bo. Et fm has s̄l̄r
se h̄nt opio q̄ d̄r bonū nō est bonū. z opio q̄ d̄r nō bonū
nō est bonū. sed opio iplūcat nō bonū q̄ dicit q̄ nō bo
est. bonū nō ē p̄raria opio q̄ dicit q̄ nō bo est malū.
q̄ simul h̄z ambe p̄e. z h̄a opio nūq̄ cōtrariat p̄e. non
p̄rariat ei etiā illa q̄ dicit q̄ non bo nō ē malū. q̄ z
ista p̄ficat simul secū q̄ de nō ente est ver. d̄cere q̄ est
non bo z non malū. ergo p̄rariat ei illa q̄ dicit q̄ nō
bo nō ē bonū. z p̄z illi q̄ dicit bo est bo p̄rari
atur illa q̄ dicit q̄ bo nō est bonū. Deinde ibi
(Manifestū est) q̄ Aristoteles nō posuerat exēpla de
opionibz v̄libz p̄cludit q̄ eadē ratio est de eis. d̄cēs
manifestū esse q̄ nihil quātū ad p̄posituz spectat infest
si ponam etiā v̄l̄ fieri affirmatōem z negatōem. q̄ sp̄
affirmatē de aliq̄ p̄rariat negatīua de eodē z nō op̄i
nio que est de p̄raria p̄dicato

Quare si in opinione sic se habz. sunt autē
he (q̄ sunt in voce) affirmatōnes z negatio
nes note eorum que sunt in anima. manifestū
est quoniam etiam affirmatōni cōtraria
quidē negatō ē circa idē v̄l̄s vt ei qui (ē quo
nam. p̄ ē bonum bonum ē v̄l̄ quoniam om̄is)

homo bonus ē ea que ē. quoniam nullum vel
nullus p̄rarietate aut vt nō om̄is aut nō
om̄e. Manifestum est aut quoniam et veram
p̄e nō p̄tingit esse p̄rariam nec oppōnem.
nec cōtrādōem. Cōtraria em̄ s̄z que circa
idem aut p̄tingit verum dicere eūdem simul
aut eidē nō p̄tingit inesse p̄raria

Explicit textus Peribermeniariū.

Deic p̄hs finalr p̄cludit ex d̄cis p̄ritatē de oppōne
enūciationū q̄ s̄z in voce Et circa h̄ duo facit. q̄ p̄ro
scit qd̄ dem est. Secōdo declarat q̄ ver. non p̄riat p̄o. ibi
(manifestū ē at̄) d̄r p̄mo q̄ si in opioe aīe h̄ec se h̄nt vt d̄r
rim z ea q̄ s̄z in voce sūt note. i. signa eoz q̄ sūt in aīa
manifestū ē q̄ etiā in voce affirmatō est. p̄raria. i. oppōsi
ta tā in p̄rarietate q̄ in p̄rādōe negatōi q̄ est de eodē
z nō affirmatōi q̄ ē de p̄rario p̄ro. cui? ex? est vt h̄ic
affirmatōi q̄ d̄r oē bo est bo v̄l̄ ois h̄o est bon? p̄rari
a ē ista negatō q̄ d̄r nullū bo est bonū. vel null? h̄o est
bon? z p̄z totū in textu. Tūc ibi (manifestū est at̄.)
Quia p̄hs dixerat q̄ ver. nūq̄ p̄rariat p̄o declarat h̄
ita se h̄ic. d̄cēs q̄ manifestū est qm̄ z verā opionez. vel
enūciatōez nō p̄tingit esse p̄rariā p̄e. q̄ p̄raria sunt op
posita circa idē. s̄z opposita nō p̄nt s̄l̄l̄ inee eidē. s̄z eū dē
p̄tingit circa idē dicere z op̄iari ver. ee qd̄ de se ip̄o dicit
p̄. ergo opio v̄l̄ enūciatō p̄a non p̄rariat vere

Quia p̄rarietas in enūciatōibz sumēda sit
penes p̄rarios mōs enūciādi. aut fm p̄rari
tā p̄ra p̄oz q̄ p̄rarietas i enūciatōibz
pus z veri? sumēda ē penes p̄rarios mōs enūciādi. s̄
fm affirmatōez z negatōez eiusdē p̄ri d̄ eodē subiecto
Et nō est sumēda p̄pe fm p̄ra p̄raria neq̄ fm res cō
trarias. Et istud. p̄bavit p̄hs octo rōibz. est tū ver.
q̄ p̄rarietas h̄ d̄z cap̄i ḡnāl̄iter put se extēdit ad oēm
sp̄em oppōis qd̄ manifeste p̄z ex exemplis suis q̄b exem
plificat tā in indiffinitis q̄ v̄libz. sicut p̄z clare decur
renti textū v̄sq̄ ad finem. Etiā nulla est difficultas de
p̄rādōibz cū ibi sit manifestū q̄ oppō sit sic sumēda
sc̄z penes affirmatōez z negatōez. s̄z illa q̄stio h̄z aliquā
apparentiā circa p̄raria q̄re de eis mouet sp̄cāl̄it

Notandū Quia p̄hs ideo mouet istaz
questionē in fine libri per
bermenias. q̄ sup̄ius dic
tuz sūt q̄ p̄ria enūciationū variat fm oppōem. s̄z oppō
fm aliq̄s sūt in rebz opposit̄. sicut bonū z malū iustū
z iniustū. albu z nigr. fm alios sūt in fm p̄rios mōs e
nūciādi. op̄z h̄ q̄rere q̄l̄ter sit sumēda oppō. Et q̄ ex
deis sup̄ in d̄ic. p̄ locis notū ē q̄ i enūciatōibz tā de
inherētia absoluta q̄ mōificata d̄f̄miata p̄ritas sumi
tur penes p̄riū modū enūciādi. idō d̄icit aliq̄ q̄ iste tex
tus finalr nō sit p̄bi. s̄z trāslatoris q̄ ip̄m appoluit. p̄ de
claratione multoz dubioz.

Nota q̄ sunt i voce s̄z signa eoz q̄ s̄z in aīa. z ea
que s̄z in aīa cānt a rebz ad extra. s̄z opiones aīe
que s̄z de rebz p̄rijs erūt p̄rie. z p̄z enūciatōes tales
opiones sc̄ātes erūt p̄rie. Qd̄m q̄ q̄uis ea q̄ s̄z in

Questiones

Predicabiliū

aita causant a reb. nō tñ hñt eū dē modū eēndi in aia st
 eut hñt in reb. in signū eū? pcept? (q. ant a reb. ad ex
 tra pñs) nō st? pñs. Sicut pñs in fili de alb. r nigro q
 pñatur: S; tñ intēones albi r nigri nō pñant. qz st
 sit in medio r ysu. Sicut in eodē intellē spēs intelli
 gibilis albi r nigri eē pñt. ergo non optet q opīones de
 rebus pñarijs sint pñarie.

Ar Ille st? pñic fm pñm in pñ? hui? scđi. ois hō ē
 iust? ois hō ē iniust? Sicut iste. for. ē alb? for.
 est niger. q videt q pñietas sit sumēda penes pñia pñā.

Q d3 q enūciatōes de eodē subiecto cōi distributo
 vel de eodē subiecto singlarī vniuoce tento hñtes pñia
 pñā st? qdē pñie iplicatōe sicut pñualr. qz vna infert pñiū
 alteri? non tñ pñmo r p se directe r imēdiate. sicut ille q
 sunt de pñario mō enūciādī.

Ar Ab eo q res ē vel nō est oīs dī: pā vel falsa. q
 repugnātia enūciatōnū magis tenet se ex pre
 ter enūciatōr q mōp enūciādī. **Q** dñm. q oīs dī: pā
 vel falsa a re pñā nō p extrā illi? oīs nō ē a totali re
 feata p totalē oīs dē. r sic oīs dī signū rei totalis p ipm
 feate r nō rei feate p pñe. Sicut dōz. q quis pñtas r fal
 sitas causent origialit a reb. ad extra. nō tñ st? foialr in
 ipis. sed st? foialr in intellē. i. in reb. intellectu?

Q dñm. q pñtas pñ capī duplr. Vno? fm q dicit enūciatōe rei r
 sic vey pñari? pñ idē est q ens pñari? entī. et
 qz aliqd ens alicui? entī pñat. sic? calidū est pñuz frigi
 do. q etiā sic capiedō vey nihil pñibet q vey pñat pñ
 Alio? capī vey p ipā adēqōne intellēus ad rē intellē
 lectā. r sic vey nō pñat pñ. **Q** dñm. q adēqōne dē re
 latōez qndā. s; in relatōe nō est pñietas nisi ex pñietate
 fundamēti. r fundamētū adēqōis intellēct? ad rē intellē
 lectā ē spēs intellēctā p quā intellēctū ipi? rei intellēctā adēq
 tur. In spēs at intellēctū nō ē pñietas. qz se oēs sit
 pñatūtur circa vñū r eūdē intellēctū. queadmo? et se
 mutuo pñatūtur circa eūdē pñctū pupille spēs albi r
 spēs nigri. q vna adēqōne intellēctū nō pñariat alteri
 nec p pñs vey pñariat vero.

Ar Vñū falluz pñi? alteri falso. qz vñū vey pñ
 pñari? alteri? pñ. Tenet pñā. qz eadē rō videt eē
 de vey? r de fals? pñs. pñat. qz due pñie r pñietā mātē
 ria de accēte sepabili pñt sit eē falsē. **Q** dñm. q de falso
 possum? loq duplr. Vno? rōne ipi? inadēqōis quā
 pñat. r sic eadē rō est de pñ r de falso. qz queadmo?
 vey nō pñariat pñ sic etiā falluz fm hñc pñiatōez nō
 pñiat falso. **Q** dñm. q inadēqōne ē pñā adēqōis
 pñatōes at nō st? pñie nisi q st? pñioz. r q si inadēqōes
 posite p falsa eēt ad iūicē pñia opteret tñc et? adēqōne
 nes positas p pñā eē sibi etiā pñias. qd nō pñ eē vey pñā
 tūz ē. Alio? possum? loq de falso rōe optois vl enūciat
 tōnis circa quā fallitas attēdit r qz i talib? attēdit op
 positō fm affirmatōez r negatōez. sed i materia pñgē
 ti sil? pñigē vey affirmatiū r vey negatiū eē falsam
 sed nō pñigē vey sil? eē verā. idō rōe talū pñiat fal
 luz falso. sed nūq pñiat vey pñ. **Q** dñm. q in h finit scđus
 liber pñhermenias. de q sit lans r gla deo q est veruz
 oīs veri p oīmā secula seculoz. **A D E B**

Coplatā oīm libroz. Veteris art? Aristotelē etiaz
 Porp hiri r Gilberti Porretani fm pcessum mgroz.
 Colonic burlaz. Horis regētū. in via clarissimi doc/
 toris sci. Thōe de pñno ordīs pñicator? font? tot?
 philoso phice ac theologice pñat. attētūte corcā. Si
 nūc feliciter Anno dñi. M. cccc. xc.

Incipiunt tituli oim

questionū totius veteris artis fm ordinez folioz assig
 nati. Et pmo vt ordo libroz requirit ponā tur tituli que
 stionū libri predicabiliū Porp hiri

Quid sit pñia.	Folio. i.
Quo diuiditur pñia	folio. i.
Quo diuiditur pñia naturalis	folio. i.
Quot sunt artes mechanice	folio. i.
Quot sunt artes liberales	folio. ij.
Quare iste scie seprē vocātur artes liberales	ibidez.
Quare septem artes noīantur isto nobili vocabulo li berales. eodez	ibidem
Utrum logica sit scientia.	ibidem
Utrum logica sit vna scientia	ibidem
Utrum logica sit scientia spēalis	ibidez
Utrum logica sit pars pñie.	folio. iij.
Utrum logica sit scia realis vel rōnalis	ibidez
Utrum logica sit pñcipalr de pñis aut scđis intentioni bus eodē	ibidem.
Utrum logica sit scia speculatiua vel pñtica.	folio. v.
Quo distinguitur scia pñtica r speculatiua	ibidem
Utrum logica sit scia vtilis r necēaria.	ibidem
Quo diuidit logica pñā sui diuisione	ibidez
Quare ista logica dī: ver? cū tñ sit posterior? iūctōe eodē	folio. vi.
Quid est subiectū in tota logica	ibide
Quid sit subiectū libri pñdicabiliū Por.	ibide
Utrum de qñqz pñdicabilib? sit scia.	folio. vij.
Quot sunt cāe scie libri pñdicabiliū	ibidez
Quis sit titulus istius libri Porp hiri	ibidem
Ad que r quot ista scia Por. est necēaria	ibidez
Quot sunt vñā siue pñdicabilia	folio. vij.
Utrum vñ sit genus ad qñqz pñdicabilia	eodem
Quare Porp hiri? mouet pñctas tres questiones dif ficiles r eas non soluit	eodem
Quare iste questiones potius formātur de gñibus et speciebus qz de alijs vñib?	eodem
Utrum vñā vt sit gñā r spēs subsistat i rez natura aut i solis nudis purisqz intellectib? posita sint	eodem
Quo dñm loquitur de vñib? moderni r ātīq	fo. x.
Utrum vñā sint corpalia vel incorpalia.	eodem.
Utrum singularia sint in sensibilib? i. singularib? vl fm esse a singularib? separata	eodem
Utrum vñē habeat verius esse in intellectu vl singul larib? eodē	eodem
Utrum vñē sit in intellectu suam realem pñiam aut solum fm similitudinē	eodem
Utrum vñē sit in rez natura producibile	eodem
Utrum vñē sit materia forma vel totū ppositū	folio. xi.
Quo distinguitur forma pñis r totius	eodem
Quare dī: in textu videtur aut nec? genus. r. r nō po nitur est.	eodem
Utrum iste tres acceptiones generis sint sufficēnter assignate.	folio. xij.
Utrum gen? sit pñibile difficut? pñra alia qñuoz.	eodem
Quod mōis aliqd pñdicatur in qd	folio. xij.
Utrum color sit genus	eodez
Utrum genus pro re subiecta intentioni sit hic definit tum vel genus pro ipā intentione	eodem
Quare nō ponit dñm inf? genus r pñuz p hoc qz gen nis predicat in quid r propriū in quale	eodez
Utrum genus possit saluari in vna spē	eodez

